

magisterbladet

Ligestillingen i stå på 27. år

side 20-22

Haarder vil hjælpe naturfagene
side 5

Familielivskommissionens anbefalinger
skal have kunstigt åndedræt
side 10-12

Ny sygesamtalelov i strid med gældende lov
side 16-18

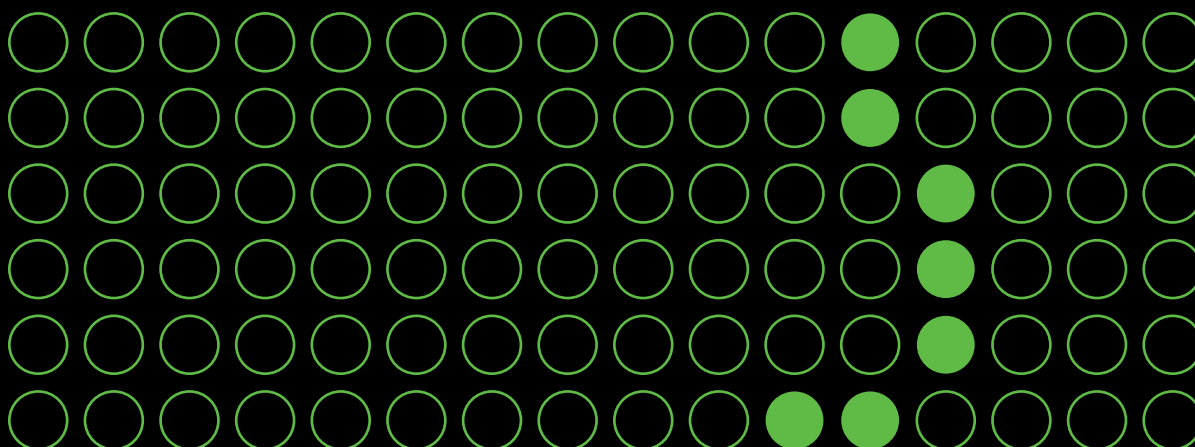
Opgør med det perfekte arbejdsliv
side 26-27

Seminariebladet
side 41-51

MBA

FOR NUVÆRENDE OG KOMMENDE LEDERE

Handelshøjskolen, Aarhus Universitet og Syddansk Universitet tilbyder som de eneste universiteter i Danmark en fleksibel opbygget MBA.

Kom og hør, hvorfor den fleksible MBA er blevet så stor en succes, og hvordan indhold og opbygning er sat sammen.

Du kan møde nuværende studerende og studieledere, der vil fortælle om studiets mange muligheder.

INFORMATIONSMØDER

Århus	19.3.	Kl. 16 - 18
København	1.4.	Kl. 16 - 18
Kolding	2.4.	Kl. 16 - 18
Odense	2.4.	Kl. 16 - 18
Århus	16.4.	Kl. 16 - 18
Slagelse	22.4.	Kl. 16 - 18

Faste rubrikker

4 Leder

Ligestilling: Gode hensigter og ord er ikke nok

24 Boglisten

30 Boglisten

28 Sådan sagde de ...

34 Ordspætten

Boulevarder og bolværk

36 Boglisten

38 Debat

52 NYT JOB

53 Jobsektionen

Ledige stillinger

69 Meddelelser

Seminarie bladet

side 41-51

- 5 Haarder vil hjælpe naturfagene
- 5 Spar tid og få EU-forskningspenge
- 6 Hjælp til bedre sprog
- 6 Ny og let adgang til tidsskriftsartikler
- 6 Livets leksikon slår dørene op
- 7 DM's formand inviterer førstegangsvælgere på besøg
- 8 En dag med humanistisk blokade
- 13 Pris på internationalt studiemiljø
- 15 Færre fyringer på naturvidenskab er ikke hele sandheden
- 20 Ligestillingen der blev væk
- 26 Opgør med det perfekte arbejdsliv
- 28 Humanioraansatte på KU utilfredse med ledelsen
- 33 Bedre sent end aldrig, Helge Sander
- 35 Udgifterne stiger voldsomt i MA

10 Familielivskommissionens anbefalinger skal have kunstigt åndedræt

Regeringen skal ikke slippe let fra en vigtig værdidebat om sammenhængen mellem familie- og arbejdsliv.

16 Ny sygesamtalelov i strid med gældende lov

Helbredsoplysningsloven fra halvfemserne sætter grænser for, hvad sygemeldte må spørges om.

14 Usikkerheden lurar på professionshøjskolerne

Rygter om fyringer og ledelsens inkompetence forpuster arbejdsmiljøet på professionshøjskolerne.

Magisterbladet:

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
Telefax 38 15 66 65
Internet: www.magisterbladet.dk
e-mail: magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 tryk 5 eller bed om medlemsafdelingen. Abonnement på Magisterbladet koster 213,75 kr. per kvartal.

Redaktion:

Mogens Tanggaard
(ansvarshavende)
mt@dm.dk

Liv Kretzschmer
lk@dm.dk

Martin Ejlertsen
me@dm.dk

Marlene Romme-Mølby
mrm@dm.dk

Mette Engell Friis
mef@dm.dk

Pernille Siegfumfeldt
psi@dm.dk

Sidsø Rølle Jakobsen, sekretær
srj@dm.dk

Direkte telefon: 38 15 66 52

Annoncer:

DG Media a-s
Studiestræde 5-7
1455 København K
Tlf. 70 27 11 55
Fax 70 27 11 56

Design og tryk:

Datagraf
www.datagraf.dk

Forside: Jesper Voldgaard

Oplag: 30.500 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af
FMK
FAGMINISTERIETS MEDLEMSKONTROLLERING

Kontrolleret oplag: 28.689
i perioden 1.7.2007-30.6.2008

Produktionsplan:

Nr. 5-2009
udkommer den 13. marts
Deadline debat 2. marts
Deadline annoncer 3. marts
Deadline kalender 3. marts

Nr. 6-2009
udkommer den 27. marts
Deadline debat 16. marts
Deadline annoncer 17. marts
Deadline kalender 17. marts

Nr. 7-2009
udkommer den 11. april
Deadline debat 27. marts
Deadline annoncer 30. marts
Deadline kalender 30. marts

Ligestilling: Gode hensigter og ord er ikke nok

Snart er det 8. marts, kvindernes internationale kampdag. Det er en mærkedag, som der stadig er mange gode grunde til at holde i hævd for

en fagforening som DM. Der er stadig mange kampe, der skal vindes, før kvinderne er stillet lige med vores mandlige kolleger på arbejdspladsen og i politik. En undersøgelse fra Aalborg Universitet (AAU), som kan konkludere, at kvinder i forskerstillinger på AAU er et lige så sjældent syn, som det var for 27 år siden, er et aktuelt eksempel, som med al ønskelig tydelighed viser behovet for fortsat kamp.

Uagtet at kvinder i dag uddanner sig i lige så høj grad som mænd, er den ofte usynlige eksklusion af de kvindelige forskertalenter stadigvæk fremherskende. Det er viden, der kræver handling. Både på universiteterne, men også af regeringen. Videnskabsminister Helge Sander har da også her i februar 2009 lanceret et fornyet politisk fokus på behovet for flere kvinder i forskning. Men det er svært at forstå, hvorfor ministeren ikke har holdt fast i det fokus, som den af ham og ligestillingsministeren nedsatte tænketank skabte i 2005 med en række konkrete anbefalinger i rapporten "Alle

talenter i spil – flere kvinder i forskning"? En rapport, der viste, at skal Danmark klare sig i konkurrencen om de bedste hoveder, har vi ikke råd til at se bort fra det talent og forskerpotentiale, der ligger hos de kvindelige universitetsuddannede.

Vi kan i dag konstatere, at regeringen desværre har spildt tiden og ladet om-rådet sande til. Men det haster mere end nogensinde med konkret handling. Forsknings- og Innovationsstyrelsen udgav i 2007 en rapport om innovation og mangfoldighed, der viser, at virksomhederne kan øge deres sandsynlighed for at innovere med 110 pct., hvis de øger andelen af kvinder fra 25 % til 40 %. Det giver jo anledning til refleksion, når kun 12 % af landets professorer er kvinder, og 25 % af lektorerne er kvinder. Og det burde i særdeleshed give regeringen grå hår i hovedet, når regeringens målsætning er at gøre Danmark til et førende videnssamfund, som er i stand til at konkurrere på viden og på evnen til at skabe gode idéer og omsætte dem til vækst og beskæftigelse. Det mål kan kun nås, hvis også de kvindelige forskertalenter kommer i spil. Videnskabsministerens indsamling af eksempler på *best practice* til inspiration for universiteterne er et udmærket initiativ, men det er ikke tilstrækkeligt.

Mere håndfast handling er påkrævet. DM arbejder for, at de kvinder, som har lyst

Mere håndfast handling er påkrævet. DM arbejder for, at de kvinder, som har lyst og evnerne, også har en reel mulighed for at gøre forskerkarriere".

og evnerne, også har en reel mulighed for at gøre forskerkarriere. Den 22. april sætter vi fokus på emnet ved en konference på Københavns Universitet under navnet "Lige stillinger". Hvordan vi yderligere kan sætte fokus på problemstillingen, vil jeg drøfte med de 24 unge kvindelige førstegangsvælgere, som jeg i anledning af 100-års-dagen for kvinders valgret skal have besøg af den 8. marts. Vi skal drøfte demokrati og deltagelse, og her ser jeg det som en væsentlig udfordring for demokratiet, at vi får gjort op med den antagelse, at mænd er reglen, og kvinder undtagelsen. Det gælder i særdeleshed i politik og forskning.

Ingrid Stage

Læs også artiklen "DM's formand inviterer førstegangsvælgere på besøg" på side 7 og "Ligestillingen, der blev væk" på siderne 20-22.

DM - Dansk Magisterforening

Nimbusparken 16
2000 Frederiksberg

Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Århus C

Telefon 38 15 66 00
Kontortid: Man.-ons. kl. 10-16
tors. 10-18
fre. 10-15
Fax 38 15 66 66
www.dm.dk
dm@dm.dk

Formand: Ingrid Stage
Telefon 51 21 23 51

MP Pension Pensionskassen for magistre og psykologer

Lyngbyvej 20
2100 København Ø
Telefon 39 15 01 02
mp@mppension.dk

Magistrenes Arbejdsløshedskasse

Mimersgade 47
2200 København N
Telefon 70 20 39 71
Fax 35 86 68 25
ma@ma-kasse.dk
Åbningstid: Man.-tors. og tors.-
fre. kl. 9-15.30, ons. kl. 13-17
Feedback på ansøgninger og cv:
Tirs. og tors. kl. 13-15.30
Tidsbestilling via mail til feed-
back@ma-kasse.dk

Regionalkontorer Magistrenes Arbejdsløshedskasse

Århus
Vesterbro Torv 1-3, 7. sal,
8000 Århus C
Telefon 70 20 39 73 (A-kassen)
Fax 86 19 93 60
Åbningstid: Man., tirs. og tors.
kl. 9-15.30

Odense
Slotsgade 21 B, 4. sal
5000 Odense C
Tlf. 70 20 39 71
Fax 65 91 94 36
Åbningstid: man. Kl. 9.00-12.00
og tors. Kl. 13.00-15.30

Aalborg
Østergade 19, 3. sal,
9000 Aalborg
Telefon 70 20 39 74 (A-kassen)
Fax 98 13 97 11
Åbningstid: Man. og tors.
kl. 9-15.30

Haarder vil hjælpe naturfagene

“Det er ikke de rene småting, vi har på bedding”.

Sådan lyder det fra undervisningsminister Bertel Haarder om de rammer, han formentlig allerede i slutningen af februar vil melde ud som forsøg med læreruddannelsen. Rammerne vil give institutionerne mulighed for at iværksætte nye tiltag, blandt andet med det formål at få uddannet flere lærerstuderende med naturfaglige linjefag.

For naturfagene har det hårdt under den nye folkeskolelov. Søgningen til hardcore fag som fysik/kemi, biologi, geografi og natur/teknik er dykket med 75 procent i forhold til under den gamle lov. Et faktum, der vil medføre en markant reduktion af lærerstaben inden for naturfag, samtidig med at folkeskolerne allerede nu begynder at frygte, at de ikke vil kunne finde kvalificerede lærere i en meget nær fremtid.

Men nu er der altså tilsyneladende udsigt til hjælp fra undervisningsministeren, som dog først skal tage forligspartierne bag loven om læreruddannelsen i ed, før planerne er endeligt på plads.

Det er gode nyheder for Poul Kristensen, lektor i naturfag ved UC Lillebælt og formand for en nystiftet forening af lærere i naturfag.

I januar havde fire repræsentanter for foreningen møde med Bertel Haarder, hvor de fik mulighed for at fremlægge deres be-

kymringer. Dengang fik underviserne også at vide, at der var initiativer på vej som hjælp til naturfagene. Men hidtil er der ikke sket mere.

“Så det er virkelig en god nyhed, at der kommer en udmelding nu. Det betyder, at vi omsider kan få et billede af, hvad vi kan gøre fra næste skoleår. Men det er også i sidste øjeblik. Helt ærligt så brænder lokummet, hvis vi skal kunne nå at melde noget ud til de kommende studerende”, siger Poul Kristensen, som selv er blevet bedt om at forberede sig på at gå på halv tid fra næste skoleår på grund af den ringe interesse for naturfagene.

Foreningen af naturfagslærere ville gerne have haft, at professionshøjskolerne skulle have mulighed for at lave en forsøgsordning med et almindende introduktionsforløb i naturfag for alle nye lærerstuderende.

“En meget interessant tanke”, siger Bertel Haarder.

“Som loven ser ud lige nu, er det imidlertid ikke muligt. Sådan et forsøg ville gå ud over lovens rammer. Men der vil blive mulighed for at gøre andet for naturfagene inden for de rammer, vi melder ud i næste uge. Nærmere kan jeg ikke komme det lige nu”.

Haarder regner også med at få forlænget bevillingsperioden for puljen til efteruddannelse af lærere og ledere i folkeskolen, som er afsat med henblik på at

Helt ærligt så brænder lokummet, hvis vi skal kunne nå at melde noget ud til de kommende studerende”.

Poul Kristensen, formand for den nystiftede “Foreningen af naturfagslærere”.

give kommunerne bedre mulighed for at få udnyttet efteruddannelsesmidlerne.

“Det er samtidig min hensigt, at puljen skal udvides, så den vil dække efteruddannelse inden for flere af fagene i folkeskolen, herunder fysik/kemi”, siger undervisningsministeren, som samtidig også åbner en lem for, at han og forligspartierne måske allerede til efteråret skal kigge loven efter i sømmene for at se, om man kan og skal gøre noget ekstra for de trængte naturfag.

“Det er spændende nyt”, lyder det fra Poul Kristensen.

“Det allerbedste ville netop være en lovændring, for puljer og forsøgsordninger er svære at administrere. Derfor vil det være utroligt vigtigt for os at få ministerens hjælp til at få ordentlige lovmæssige rammer for naturfagene”.

mef

spar tid og få EU-forskningspenge

Forskning er spændende. Udsigten til at kaste lys over nye problemer eller udlede nye sammenhænge på gamle spørgsmål er selve drivkraften bag forskeres arbejdsglæde.

Men den tid, de får lov at bruge på det, de virkelig brænder for, skrumper og skrumper.

I dag bruger de fleste danske forskere mellem 50 og 75 procent af deres arbejdstid på at søge penge, fordi de selv skal finde helt op til 80 procent af de penge, deres forskning koster.

Sådan var det også for seniorforsker

ved DTU Veterinærinstituttet i Århus Katja Einer-Jensen.

Men i stedet for at fortvivle satte hun sig sammen med it-arkitekt Thomas Græbe for at udvikle et program til at strømlinje ansøgningsprocessen.

Missionen lykkedes, og programmet er døbt MinEUPA (Minimise European Project Administration). Det er et kombineret ansøgnings- og projektstyringsværktøj til at søge penge og afvikle forskningsprojekter via EU's 7. rammeprogram, der kører frem til 2013.

EU har mange penge til forskning, men

ansøgningerne har så omfattende formkrav, der skal overholdes, at man som ansøger let kan drukne i indtastninger og opdateringer. Og det er præcis her, det nye program kommer ind som en redningskran. Eksempelvis skaber programmet sammenhæng i data, så retter man i sine informationer ét sted, retter programmet det selv de 17 andre steder i ansøgningen.

mef

Læs om EU's 7. rammeprogram på <http://fi.dk/internationalt/eus7rammeprogramfor-forskning>

hjælp til bedre sprog

Hedder det videndeling eller vidensdeling? Imødegår man, eller imødekommer man besparelser? Når den slags små dagligdags sprogs spørgsmål dukker op midt i mails eller notatskrivning, er der hjælp at hente på syntaksikon.dk. Her kan man helt gratis få hjælp, når sproget gør knuder, eller når man er i tvivl om stavningen eller brugen af et ord. Finder man ikke svaret på siden, kan man i stedet skrive til de sproglige rådgivere, som iler med svar.

Man kan på syntaksikon.dk også finde svar på forskellige sproglige spørgsmål om fx tegnsætning og grammatik, men også få råd om, hvordan man skriver effektive e-mails og i det hele taget bruger et godt sprog i hverdagen.

lk

ny og let adgang til tidsskriftsartikler

Nu behøver du ikke længere en tur forbi biblioteket, hvis du skal bruge en artikel om fx dræbergopler eller humor og helbred. Statsbiblioteket giver nu via bibliotek.dk mulighed for at bestille kopier af artikler fra op mod 30.000 tidsskrifter. Artiklen om dræbergoplen finder du i "Naturens verden", og den lander helt gratis i din mailboks, når du har trykket på knappen "bestil gratis kopi" – det tager kun to minutter.

De mest populære og søgte artikler er allerede lagret, og de bliver sendt af sted med det samme. De resterende artikler scannes og lagres, i takt med at de bliver bestilt. Det kan tage en til to hverdage.

Nogle artikler må ikke sendes elektronisk på grund af aftale med Copydan, men også det er der råd for. Her kan man i løbet af et par dage få tilsendt en fotokopi med posten – man betaler blot en mindre afgift på omkring 35 øre pr. side.

Hvis du vil gøre brug af muligheden, kræver det kun, at du melder dig ind på Statsbiblioteket for at få en pinkode til bestilling. Se mere på bibliotek.dk.

lk

livets leksikon slår dørene op

FOTO: SCANPIX

Darwin ville være fyldt 200 i år, og det bliver fejret med mange forskellige tiltag. Et af dem er lanceringen af portalen evolution.dk, hvor man kan læse alt om livets udvikling. Forskere fra vidt forskellige fag er gået sammen om at slå dørene op til evolu-

tionens verden. Her kan man blandt andet få svar på, om aber har moral, og hvordan mennesket har udviklet sig. Man kan også læse om intelligent design og om myter om Darwin og hans teorier. Der er flere eksempler på de gængse myter. Fx handler

Darwins teori ikke om livets oprindelse. Han sagde aldrig, at vi nedstammer fra aberne, og han fandt ikke på udtrykket "survival of the fittest" (det gjorde Herbert Spencer) – faktisk mente Darwin ikke, det udtryk var særligt dækkende for hans teori. På evolution.dk kan man til gengæld læse, at Darwins teori handler om livets "udvikling", han talte om menneskets "fælles afstamning" med aberne – og i øvrigt alle andre levende væsner – og han brugte selv udtrykket "naturlig udvælgelse", fordi det snarere er den bedst tilpassede, der overlever, end den stærkeste.

Alt dette og meget mere kan man blive klogere på, når man besøger evolution.dk, hvor man altid finder det sidste nye inden for evolutionsforskning og aktuelle udstillinger om emnet. Og ja, aber har moral, er meldingen på evolution.dk.

lk

DM's formand inviterer førstegangsvælgere på besøg

DM's FORMAND INGRID STAGE, kommer i fornemt selskab, når hun sammen med blandt andre Helle Thorning-Schmidt skal være vært for førstegangsvælgere i forbindelse med 100-året for kvinders valgret i Danmark.

af Troels Mørk · tm@dm.dk foto: Scanpix

Det er 100 år siden i år, at danske kvinder for første gang havde mulighed for at træde ind i en stemmeboks og sætte et kryds på stemmesedlen i forbindelse med et kommunalvalg.

Det markeres blandt andet af paraplyorganisationen Golden Days, der har Københavns historie og kultur som omdrejningspunkt. Golden Days arrangerer en såkaldt Dine for Democracy, en *running dinner*, hvor op imod 100 markante danske kvinder hver skal være vært for og tage imod i alt 24 kvindelige førstegangsvælgere.

DM's formand gennem otte år, Ingrid Stage, er en af de kvinder, der er blevet spurgt, om hun vil tage imod de unge vælgere.

"Jeg er glad for, at arrangørerne bag Dine for Democracy har valgt at inkludere fagforeningspolitik som en del af demokratiet. For aktive fagforeninger er jo en helt essentiel del af et demokratisk samfund, og det er ikke mindst fagforeningerne, der

kæmper kvindernes sag. For mange unge kan fagforeninger være et godt sted at starte et aktivt engagement, som så måske senere kan føre over til et partipolitisk engagement", siger Ingrid Stage.

Vil lytte til gode argumenter

Førstegangsvælgere bliver inddelt i hold af otte, som kommer forbi til henholdsvis eftermiddagste, aftensmad og aftenkaffe, eller hvad værtinden ellers vil tilbyde.

DM's formand har et klart budskab til de 24 kvinder, der kigger forbi hendes kontor i DM's lokaler på Frederiksberg.

"Jeg vil snakke med de unge kvinder om, hvilke tiltag de mener, der skal til, for at vi kan komme nærmere reel ligestilling. DM har jo selv flere forslag som for eksempel øget øremærket barsel til mænd samt krav om lovgivning for flere kvinder i bestyrelser. Men det er også min opgave at lytte. Og det kan jo godt tænkes, at de for eksempel mener, det også drejer

sig om bedre børneinstitutioner og ret til et mere fleksibelt arbejdsliv med kortere arbejdsuger, når børnene er små, mod længere arbejdsuger før og efter, at der er forpligtelser over for småbørn", siger Ingrid Stage.

NOVA giver inspiration

Via DM's nye netværk for nyuddannede, NOVA, har Ingrid Stage allerede haft kontakt til den yngre del af DM's medlemskare.

"Det er mit indtryk, at mange unge kvinder – ikke mindst de veluddannede – opfatter kampen for ligestilling på mange fronter som meget væsentlig. Jeg ved fra vores NOVA-netværk, at netop vores fokus på ligestilling har gjort DM attraktiv som fagforening", siger hun.

I alt involverer begivenheden 4000 førstegangsvælgere.

Læs mere på www.kvindervalgret.dk

DM's formand Ingrid Stage, er i prominent selskab, når hun på kvindernes kampdag den 8. marts skal tage imod kvindelige førstegangsvælgere. Blandt andet deltager også Helle Thorning-Schmidt og forfatteren Rushy Rashid. I *Magisterbladet* nr. 6, der udkommer fredag den 27. marts, kan du læse om, hvordan mødet mellem DM's formand og 24 kvindelige førstegangsvælgere forløb.

Foto: SCANPIX

en dag med humanistisk blokade

“Stop, skal du ind til undervisning?”, spørger blokadevagten ved hovedindgangen på Københavns Universitet på Amager.

På skrift kan spørgsmålet virke en smule brysk, men det er det ikke. Et efterfølgende smil og tilbuddet om en kop kaffe får paraderne til at falde.

Torsdag 19. februar havde de studerende på KUA i Njalsgade arrangeret blokade med bannere med skriften “Lige muligheder for uddannelse til alle” eller “Kan du nøjes med en bachelor?”.

Anledningen var naturligvis Skattekommissionens forslag om SU i højst fire år – et forslag, der har mødt bred politisk og folkelig modstand, og som 19. februar umuliggjorde dele af undervisningen på KUA.

Også i DM, der repræsenterer studerende, undervisere og forskere på Njalsgade 80, er modstanden total.

“Sidste år faldt søgningen til de videregående uddannelser i Danmark, hvilket gav og stadig giver anledning til bred bekymring. I de kommende måneder skal en ny generation vælge studium. Det er et meget uheldigt signal at sende, hvis vi skaber usikkerhed om, hvorvidt der overhovedet er SU til dem i hele deres studium”, siger formand for DM Ingrid Stage.

Tilbage på KUA begyndte dagen med foredrag af forfatter og cand.mag. Knud Holt, der fortalte om SU’ens historie. Efter SU’en set med et internationalt perspektiv var der debat mellem lektor på Københavns Universitet Sune Auken og redaktør på Information Bent Winther.

Foto: SCANPIX

Den såkaldte blokade, der naturligvis ikke var mere standhaftig, end at de, der ville ind, naturligvis kom ind, blev dagen igennem overvåget af studerende. Udenfor i det råkolde snevejr havde de forskanset sig i et iglotelt. Indenfor foregik det med computere, varm kaffe i kanden og rundstykker ad libitum.

Ingrid Stage håber ikke, at regeringen for alvor gør brug af Skattekommissionens SU-forslag.

“Det kan vi simpelthen ikke byde de studerende – og det danske samfund på længere sigt”, siger hun.

Få bedre råd

Med en studieforsikring i LB er du sikret til lav pris

Studieforsikringen omfatter:

- Indboforsikring
- Rejseforsikring Verden inkl. Afbestillingsforsikring
- Ulykkesforsikring

Prisen for Studieforsikringen er 328-424 kr. pr. kvartal (indeks 2009), alt efter hvor du bor. Spar 8 % ved at betale én gang om året.

Har du en studieforsikring i LB, kan du få 25 % studierabat på Bil-, Motorcykel- og Knallertforsikring.

LÆRERSTANDENS BRANDFORSIKRING G/S

www.lb.dk - Tlf.: 3311 7755

Familielivskommissionens anbefalinger skal have kuns

FOR TO ÅR SIDEN VAR TRIVSEL og sammenhængen mellem familie- og arbejdsliv højt på regeringens dagsorden. I dag har vinden skiftet retning, og det handler om at få flere arbejdstimer og flere arbejdsår ud af så mange af os som muligt. Men så let slipper regeringen ikke fra en vigtig værdidebat, advarer DM's formand.

af Pernille Siegumfeldt · psi@dm.dk

“**Mange familier oplever** en fortravlet og stresset hverdag. Samtidig snakker økonomerne om, at vi skal arbejde mere – og ikke mindre – for at finansiere velfærden i fremtiden. Hvordan hænger det sammen?”

Sådan lød det fra en bekymret statsminister i åbningstalen til Folketinget i 2005. Ved samme lejlighed nedsatte Anders Fogh Rasmussen en familie- og arbejdslivskommission, hvis kommissorium det var at bidrage med løsninger til at komme stressproblemer og ubalance til livs.

I dag, mindre end to år senere, er bekymring for familierne og de såkaldt bløde værdier forsvundet som dug for solen eller måske snarere skubbet til side af en op-pustet offentlig debat om den faretruende mangel på arbejdskraft.

Væk er i hvert fald fokus på de alarmerende statistikker om stigende stress, om galopperende sygefravær og om småbørnsforældre, der hænger i med det yderste af neglene. Væk er også alle tilløb til værdidiskussioner om, hvorvidt vi har indrettet vores samfund på en måde, der bedst tilgodeser de forskellige behov. Skattekommissionen, der barslede med sine anbefalinger i starten af februar, har nemlig været stillet over for en anderledes kontant opgave: At skaffe øget arbejdsudbud. Og i kommissionens udspil er ikke mindst de højtuddannede tiltænkt en

Desværre er det heller ikke overraskende, at den manglende udvikling hen imod ligestilling og den manglende afvikling af uligeløn ikke indgår som et element”.

Ingrid Stage

hovedrolle. Skattelettelser skal tilskynde ikke mindst akademikere til at levere både flere arbejdstimer og flere arbejdsår.

Men blot fordi debatten nu raser om rentefradragsprocenter, brune afgifter på koprutter samt et sænket skattetryk til glæde for velhaverne, skal familiekommisionens anbefalinger ikke stedes endeligt til hvile. Den opfordring kommer fra DM's formand, Ingrid Stage, som tværtimod håber, at den aktuelle finanskriser kan sætte fornyet blus under den værdidebat, som fusede ud, før den rigtigt kom i gang i kølvandet på familielivskommissionens anbefalinger.

Penge ikke vigtigst

“Kommissionen blev nedsat som svar på den store debat om stress og familievær-

tigt åndedræt

Stadig chance for balance. Skattekommissionen vil presse flere arbejdstimer og arbejdsår ud af den enkelte. Men blot fordi debatten nu raser om rentefragsprocenter, brune afgifter på koprunder samt et sænket skattetryk til glæde for velhaverne, skal familiekommissionens anbefalinger ikke stedes endeligt til hvile.

Chance for Balance

Under overskriften "Chance for balance" udkom Familie- og Arbejdslivskommissionen i maj 2007 med 31 anbefalinger til regeringens videre arbejde.

En opgørelse, som LO's ugebrev A4 for nylig har foretaget, viser, at kun en af anbefalingerne i dag, efter næsten to år, er i færd med at blive gennemført, nemlig madordningerne i daginstitutionerne. Ni anbefalinger er uafklarede eller delvist gennemført, fx lukkedage på almindelige hverdage og fleksible åbningstider i daginstitutionerne. Endelig er 11 af kommissionens anbefalinger slet ikke gennemført, herunder den lovfæstede ret til barns første sygedag, barselsudligning for selvstændige erhvervsdrivende samt tilbud om betaling af rådgivning om stress.

FOTO: SCANPIX

FOTO: STEFAN KAI NIELSEN

DM's formand Ingrid Stage håber, at den aktuelle finanskriser kan sætte fornyet blus under den værdidebat, som fusede ud, før den rigtigt kom i gang i kølvandet på familievskommisionens anbefalinger.

dier. Kun en enkelt af kommissionens 31 anbefalinger er ført ud i livet, men problemet raser med uformindsket styrke. Blandt akademikerne er der fortsat stor, stor stress-belastning, og jeg tror derfor ikke på, at vores medlemmer vil arbejde mere, fordi de får nedslag i top- eller mellemskat. Alle DM's undersøgelser viser desuden, at det langt fra kun er økonomien, der er incitamentet for at gå på arbejde. Det faglige engagement er langt vigtigere for vores medlemmer", forklarer Ingrid Stage.

Derfor vil Ingrid Stage nu finde familievskommisionens anbefalinger frem igen og arbejde for, at regering og Folketing omsider gør en indsats for at gøre flere af dem til virkelighed.

"Timing for Skattekommissionen er ikke så god, fordi ledigheden jo forventes at stige ret voldsomt i den nærmeste fremtid, så kravet om et øget arbejdsudbud har næppe megen klangbund lige nu. Men om nogle år er der formodentlig igen behov for en øget indsats. Det kan vi lige så godt

ruste os til nu, og her har DM og andre fagforeninger en vigtig rolle at spille", pointerer DM's formand.

Ordet "kvinder" optræder kun en enkelt gang, på side 19, i Skattekommissionens rapport. At begreber som ligeløn og ligestilling er fraværende, er akkurat lige så kritisabelt og påfaldende, som at familiernes situation ikke er nævnt med et ord, mener Ingrid Stage.

"Desværre er det heller ikke overraskende, at den manglende udvikling hen imod ligestilling og den manglende afvikling af uligeløn ikke indgår som et element, selv om man her kunne have hentet noget hjem på et skatteafkast. Vi har jo en ligestillingsminister, der ikke interesserer sig for de reelle ligestillingsproblemer, en viden-skabsminister, der mener, at kvinderne selv skal klare problemerne, og en beskæftigelsesminister, der anvender sine ressourcer på at opfinde nye kontrolmidler over for ledige og syge", konstaterer hun tørt.

DM og familievskommisionen

For få gode konkrete forslag. For mange fejlskud og løse anbefalinger. En slap rapport! Sådan lød det lunkne skudsmål fra DM's politikere, da Familie- og Arbejdslivskommisionen i maj 2007 præsenterede sit 120 sider digre værk. DM havde især ønsket sig en lovfæstet barsel til fædre. Og så var der drøje hug til kommissionens forslag om en tids- eller flekskonto. "Det er den lige vej til overarbejde og spidsbelastning hele livet igennem", mente daværende næstformand for DM Frederik Dehlholm. Alligevel vurderer Ingrid Stage, at der er noget at arbejde videre med i dag: "Den aktuelle krise kan betyde, at værdidebatten får en plads igen, og at vi får fokus på andet end at arbejde mere, som Skattekommissionen anbefaler. Det må være fagforeningens rolle nu", siger DM's formand.

Foto: HEINE PEDERSEN

“Studiemiljøet har høj prioritet på Københavns Universitet, og det glæder mig, at vi med den nye pris får mulighed for at gøre en ekstra indsats for vores mange internationale studerende”, siger prorektor Lykke Friis, KU.

pris på internationalt studiemiljø

Danmark skal være bedre til at tiltrække og fastholde dygtige studerende fra udlandet. På Københavns Universitet skal en ny pris sætte skub i tingene med at forbedre det internationale studiemiljø. Prisen, der er på 100.000 kr., er sponsoreret af Finansrådet og skal uddeles én gang årligt – første gang til universitetets årsfest til november. “Vi ved desværre, at flere udenlandske studerende lever i et “parallelsamfund” uden den store kontakt med danske medstuderende. Det svækker ikke alene deres læringsmuligheder, men også deres generelle indtryk af Danmark. Samtidig går danske studerende glip af de mange fordele – lige fra sprog til venskaber – som opstår, når forskellige nationaliteter mødes”, siger Lykke Friis, prorektor på KU.

Ideen med den nye pris er at give et skulderklap til en medarbejder, studerende eller et institut/fakultet, der gør noget særligt for det internationale studiemiljø på universitetet. Pengene kan enten gå til at gennemføre et nyt initiativ eller til at udbrede en allerede påbegyndt forbedring, fx inden for vejledning, information, undervisning eller sociale arrangementer.

Prisen er del af en generel samarbejdsaftale mellem Finansrådet og Københavns Universitet.

mt

DM • Efteruddannelse

Se vores store udbud i faciliteringskurser

Facilitering
6-dags mastermodul med eksamen
Start 6. marts 2009

.....
Facilitering
5-dags kursus i Vejle
Start 19. marts 2009

.....
Træd i karakter som facilitator
5-dags kursus i København
Start 12. marts 2009

.....
Læs mere på
www.dmefteruddannelse.dk

usikkerheden lurere på professionshøjskolerne

Det fæg med rygter om massifyringer.

Omkring 100 undervisere ville miste deres job, lød forudsigelserne. Rundt om på landets professionshøjskoler prøvede man at styrke sig til de slag, der ville komme. Flere steder haltede kommunikationen mellem underviserne på de enkelte seminarier og den øverste ledelse, som både fysisk og mentalt ofte befandt sig langt væk. Usikkerhed og frygt bredte sig blandt de ansatte.

Men da det hele endelig landede, viste det sig, at massifyringerne ikke helt havde hold i virkeligheden. Ikke i denne omgang i det mindste.

Fratrædelsesordninger, efterløn og manglende forlængelse af kontrakter bragte antallet af direkte fyrringer ned til under det halve af, hvad man først frygtede. Men flere steder meldte ledelsen ud, at man kunne risikere endnu et hug til sommer, hvis det viste sig, at optaget på uddannelserne faldt igen i år.

En udvikling, der er sandsynlig, hvis man skal tro nye undersøgelser.

Ifølge en analyse fra Capacent/Epinion har den faldende søgning til professionshøjskolerne kun én tungtvejende grund: Den manglende prestige og anerkendelse,

som de kommende studerende føler, hænger ved uddannelserne.

En anden undersøgelse kommer fra AKF, Anvendt Kommunal Forskning: Den viser et klart billede af, at den alarmerende tilbagegang i søgning og gennemførelse af lærer- og pædagoguddannelserne kan vendes ved, at man udbygger koblingen mellem teori og praksis. Samtidig er det nødvendigt, at der er tilstrækkeligt mange undervisere til at sikre en personlig relation mellem underviserne og deres studerende.

“Naturligvis”, mener Steen Simonsen, tillidsrepræsentant på læreruddannelsen under VIA University College, Århus. “Men svært, når man ikke har ressourcerne”.

“Hele argumentationen om, at man indfører professionshøjskoler for at styrke grunduddannelsen, er jo til grin, når man allerede andet år får stillet krav om besparelser”, siger han.

“Efter min mening har vi ikke længere en uddannelsespolitik, men en markedspolitik. Taxameterprincippet bliver betragtet som en naturlov, så lavere elevtal automatisk giver et fald i betalingen. Vi er gået fra danskestækning på uddannelsesinstitutionerne til ren økonomisk markedstækning, hvor de studerende i stadig højere grad bliver overladt til sig selv, selvom alle undersøgelser viser, at de studerende netop ønsker mere tid med deres undervisere”.

Undersøgelsen fra AKF viser, at hele 70 procent af de 2.-semesterstuderende, som resultatet bygger på, påpeger, at balancen mellem teori og praksis havde stor eller særdeles stor betydning for deres valg af fag. Bliver den ikke honoreret, tager det ikke lang tid for de studerende at sende en udmeldelsesblanket.

Og derfra er turen til yderligere fyrringer skræmmende kort.

mef

Læs mere i Seminariebladet på siderne 41-51.

FOTO: HENRIK PETTIT

færre fyringer på naturvidenskab er ikke hele sandheden

En varslet fyringsrunde før jul på Det Naturvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet på 70 ansatte er reduceret til ni ansatte, oplyser universitetet.

Men de på overfladen meget positive nyheder dækker langt fra over hele sandheden, siger Leif Søndergaard, tillidsrepræsentant for DM-medlemmer på Biologi og i øvrigt fællestillidsrepræsentant på Naturvidenskab.

“Den store nedgang i varslingen af fyringer dækker over en række forhold, som dekan Nils O. Andersen glemmer at oplyse om. Sandheden er, at mange må forlade deres stillinger inden for et år, og at andre kun kan bevare deres ansættelse, hvis de kan få bevillinger til at finansiere deres egne stillinger. Der er kun et par stykker, som det er lykkedes at undgå at fyre enten ved at genplacere dem andetsteds på KU eller ved at ændre på arbejdsopgaverne. Så resultatet er, at de tidligere udmeldte stillingsnedlæggelser på nær nogle få stykker stadig holder”, siger Leif Søndergaard, der også er medlem af hovedbestyrelsen i DM.

Foto: HENRIK PENTT

Leif Søndergaard, tillidsrepræsentant på Biologi på KU:
“Dekanen løber med en halv sandhed”.

Nedgangen i antallet af fyringer blev omtalt i en artikel i Børsen mandag 16. februar. Her sagde dekan Nils O. Andersen:

“Det er lykkedes i meget høj grad at finde på andet end egentlige afskedigelser. Blandt andet ved at flytte folk fra basismidler til eksterne projekter samt andre muligheder for interne omplaceringer på universitetet. Der er selvfølgelig også nogle, der skulle være stoppet alligevel, og vi har derudover fået nogle gode vilkår for at lave nogle fratrædelsesordninger”.

Fakultetet har et underskud på budgettet for 2009 på 30 millioner kroner, hvilket altså har resulteret i en række besparelser.

Pensionskassen on tour

Nu kan du og dine kolleger få besøg af en pensionsrådgiver, som kan fortælle jer om pension og om, hvad vi kan tilbyde i pensionskassen.

Pensionsrådgivning ud af huset

Nu flytter vi vores rådgivning ud til dig og dine kolleger. Hvis I ønsker det, kommer vi ud på jeres arbejdsplads og underholder om pension – både i grupper og individuelt. Vi skræddersyr den løsning, som passer bedst til jeres behov og jeres kalendere.

Typisk starter vi med et fællesmøde, hvor vi gennemgår

pensionsordningen og sammenholder med efterløn, folkepension, ATP og andre pensionsordninger. Herefter tilbyder vi individuel rådgivning, hvor I kan spørge om alt fra A til Å.

Send en mail til kep@unipension.dk, hvis I vil vide mere.

Venlige hilsner

Pensionskassen

 PENSIONSKASSEN
Magistre & Psykologer

Lyngbyvej 20 · DK-2100 København Ø · telefon +45 39 15 01 02 · mp@mppension.dk · www.mppension.dk

ny sygesamtalelov i **strid** med gældende lov

EN KOMMENDE LOV gør det obligatorisk for virksomheder at holde samtaler med sygemeldte medarbejdere efter senest fire uger. Men helbredsoplysningsloven fra halvfemserne sætter stadig grænserne for, hvad en virksomhed må spørge en sygemeldt om.

af Martin Ejlertsen · me@dm.dk

Fire uger i sengen og så er det til samtale med arbejdsgiveren.

Dette bliver med en kommende lov fra Beskæftigelsesministeriet virkeligheden for sygemeldte arbejdstagere. For at nedbringe sygefraværet gør regeringen det lovpligtigt for virksomheder at indkalde deres sygemeldte medarbejdere efter senest fire ugers sygemelding. Men helbredsoplysningsloven fra 1996 sætter helt specifikke grænser for, hvad en virksomhed må spørge en sygemeldt om, og hvad den sygemeldte er forpligtet til at svare på. Derfor mener Dansk Industri (DI) ikke, at de lovpligtige sygesamtaler

reelt kommer til at virke efter regeringens hensigter.

“Nu formaliserer regeringen området, uden at man overhovedet får en ekstra gevinst ud af, hvad man kan tale om til disse samtaler, for der er allerede grænser for, hvad arbejdsgivere kan spørge om. Helbredsoplysningsloven udgør stadig en barriere for, hvordan man kan bruge disse sygesamtaler”, siger arbejdsmarkedspolitisk chef i DI Mette Rose Skaksen.

Også i Ledernes Hovedorganisation (LH) er man skeptisk over for, om sygesamtalerne bliver lovmæssigt forpligtende.

“Det handler om at skabe et grundlag for nødvendigt samarbejde mellem ledere og syge medarbejdere. Sygesamtalen er der, hvor det starter, så det er o.k. at lovgive om det, men man kan sætte spørgsmålstegn ved, hvor stor effekt det får. Men

vi har accepteret regeringens forslag”, siger arbejdsmiljøchef i LH Lars Andersen

Udelukker ikke hinanden

Helbredsoplysningsloven trådte i kraft den 1. juli 1996. Loven regulerer brugen af oplysninger på arbejdsmarkedet og sætter eksempelvis helt specifikke rammer for, hvad en arbejdsgiver kan forlange at få oplyst om en medarbejders helbred og syg-

Dette lovforslag kan potentielt set gå galt, for der kan være arbejdspladser, hvor man tror, det handler om kontrol”.

*Thomas Lund,
ph.d. i medicinsk videnskab, SFI*

dom. Blandt andet lyder det i lovens paragraf 2 stykke 1, at en arbejdsgiver alene må spørge ind til helbredsoplysninger med det formål at få belyst, om lønmodtageren lider eller har lidt af en sygdom, som vil have væsentlig betydning for arbejdsdygtigheden i arbejdet.

I det selvejende videns- og formidlingscenter CABI, der indsamler viden og erfaring under Beskæftigelsesministeriet, mener man derimod ikke, at helbredsoplysningsloven og den kommende lov om sygesamtaler udelukker hinanden, forklarer temaleder på sygefraværsområdet Camilla Høholt Smith.

“Helbredsoplysningsloven er en regulering af, hvad man må og ikke må tale om. Det kommende lovforslag handler om at sætte nogle rammer for, at man skal være i dialog på arbejdspladsen. Det væsentlige er, om dialog mellem virksomhed og medarbejder giver mening, og det gør det. Nogle virksomheder er måske ikke nået

Helbredsoplysningsloven udgør stadig en barriere for, hvordan man kan bruge disse sygesamtaler”.

Mette Rose Skaksen,
arbejdsmarkedspolitisk chef, DI

så langt som til at have en struktureret dialog. Lovforslaget skal sætte den ramme, som ikke skal være begrænsende”, siger Camilla Høholt Smith.

Ny bureaukratisering?

Beskæftigelsesministeriet og Kommunernes Landsforening har sammen igangsat et stort projekt for at afbureaukratisere hele beskæftigelsesområdet. Med de lovmæssigt forpligtende sygesamtaler risikerer regeringen dog at gøre det modsatte, pointerer ph.d. i medicinsk videnskab og ekspert i sygefravær Thomas Lund fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI).

“Virksomheder vil få en række samtaler, de kunne have været foruden. Dette lovforslag kan dermed potentielt set gå galt, for der kan være arbejdspladser, hvor man tror, det handler om kontrol. Men der vil også være steder, hvor samtalerne virkelig vil hjælpe. I en ideel verden skal virksomheder se dette som en mulighed for at komme på en individuel løsning for, hvordan man kommer videre i et forløb med en langtidssygemeldt”, siger Thomas Lund.

I DI er man bekymret over udsigterne til, at regeringens formelle rammer for sygesamtalerne vil føre unødvendig kontrol og papirarbejde med sig, forklarer Mette Rose Skaksen.

“Det er rigtigt, at man skal have en dialog om sygefraværet på arbejdspladserne, men i langt de fleste ansættelsesforhold har man allerede en god dialog, så vi forstår ikke, at man skal lovgive om dette. Vi kan være bange for, at det nu vil resultere i

en masse papirarbejde, og det harmonerer ikke med regeringens bestræbelser på at afbureaukratisere og regelforenkle”, siger Mette Rose Skaksen.

Christa Thomsen, lektor på Handelshøjskolen, Aarhus Universitet, forsker i ledelsessamtaler. Hun mener, at hvis man virkelig skal løse sygefravær gennem sygesamtaler, vil det give bedre resultater, hvis man får en tredje og anonym part til at bistå ved en såkaldt rundbordssamtale.

“Det kunne være en socialrådgiver, som kan forberede sagen ved at tale med den sygemeldte, arbejdspladsen, lægen og kommunen. Han/hun kan bistå den sygemeldte ved at vide, hvilke spørgsmål arbejdsgiveren må og ikke må stille. Konsulenten kan derfor hjælpe og sørge for, at lovgivningen bliver overholdt i samtalen”, siger Christa Thomsen og understreger, at det i sådanne tilfælde dog vil være arbejdspladsen og ikke staten, som skal finansiere, at en konsulent bistår ved samtalerne.

Ledelsen ansvarlig

Afdelingsleder på Center for Kvalitetssikring i Region Midtjylland Torsten Munch-Hansen har netop forsvaret sin ph.d.-afhandling, som er et studie i sammenhængen mellem psykisk arbejdsmiljø og sygefravær. Han mener, at det kommende lovforslag om sygesamtaler virker hensigtsmæssigt. Han pointerer dog, at der påhviler ledelsen i de enkelte virksomheder et stort ansvar for at løfte opgaven ordentligt.

“Det er afgørende, at ledelsen håndterer dette rigtigt, og at samtalerne bliver foretaget i en positiv ånd. Det kan være svært at kontrollere, at det rent faktisk sker, så der er en risiko for, at det kan gå skævt, og at man dermed frastøder medarbejderen yderligere. Derfor handler det om, at lederen i situationen viser empati og indlevelsessevne”, siger Torsten Munch-Hansen.

Hans forskningsprojekt viser, at det kan være svært at finde generelle årsager til, hvad der forårsager langvarigt sygefravær

på grund af psykisk arbejdsmiljø, men der kan samtalerne hjælpe:

“Der kan sygesamtalerne være med til at afdække, hvad der er kørt skævt, og hvordan man kan få medarbejderen tilbage på rette spor igen”.

Helbredsoplysningsloven

Helbredsoplysningsloven trådte i kraft per 1. juli 1996. Kendskabet til loven er dog stadig meget begrænset.

Helbredsoplysningsloven, § 1:
“Loven har til formål at sikre, at helbredsoplysninger ikke uberettiget anvendes til at begrænse en lønmodtagers muligheder for at opnå eller bevare ansættelse. Dette gælder, uanset om oplysningerne hidrører fra genetiske undersøgelser, almindelige undersøgelser eller andre kilder”.

Yderligere oplysninger om loven kan findes på www.retsinformation.dk under Lov nr. 286 af 24/04/1996.

Sygesamtaler

Regeringen arbejder lige nu på en ny lov, hvor arbejdsgivere forpligtes til at holde en samtale med en sygemeldt medarbejder senest efter fire ugers sygemelding om, hvordan og hvornår medarbejderen kan vende tilbage til arbejdet.

Den kommende lov om sygesamtaler er en udmøntning og en del af regeringens handlingsplan fra foråret 2008 om at nedbringe sygefraværet.

højt sygefravær skyldes **dårlig** ledelse

HAR EN VIRKSOMHED PROBLEMER med

sygefravær, så er det i fire ud af fem tilfælde, fordi ledelsen ikke gør det godt nok, mener tysk forsker og ekspert i sygefravær.

af Martin Ejlertsen · me@dm.dk

Højt sygefravær er en bekostelig affære. Ifølge regeringen koster sygefravær Danmark 37 milliarder kroner om året. Men det er ikke de sygemeldte ansattes skyld. Baggrunden for problemer med sygefravær finder man derimod oftest på direktionsgangene. For højt sygefravær i en virksomhed eller organisation skyldes oftest, at ledelsen ikke er god nok. Det mener den tyske ekspert i sygefravær og ph.d. i psykologi Bertolt Stein, som er adm. direktør i den tyske virksomhed GFGO mbH. Den udvikler og implementerer blandt andet redskaber for virksomheder, som fører til systematiske forbedringer i arbejdskulturen og nedbringer sygefraværet.

Bertolt Steins forskning har påvist, at op mod 80 procent af sygefraværet på arbejdspladser i Tyskland skyldes dårlig eller mangelfuld ledelse.

“Det er ofte, når strukturen eller arbejdsmiljøet i en virksomhed er dårlig, at der er højt sygefravær. Dermed skyldes sygefraværet især ledelsen, for det er en ledelses hovedopgave at skabe ordentlige arbejdsforhold. Desuden skal ledelsen sørge for, at de ansatte føler sig værdsat i virksomheden”, siger Bertolt Stein.

Han forklarer, hvordan forskning viser, at godt og indholdsrigt arbejde er en vigtig ressource for at skabe almen sundhed hos et individ, og derfor udgør det også en vigtig faktor for at formindske risikoen for at blive langtidssyg og gå ledig i lang tid. Langtidslidende har samtidig de højeste risici for at blive eller forblive syge og

de højeste risici for ikke at blive særlig gamle.

Gennemarbejdet analyse

Hvis en virksomhed lider af højt sy-

gefravær, skal den ifølge Bertolt Stein derfor lave en gennemarbejdet analyse af de sande og bagvedliggende grunde til dette. Der er nemlig ofte alt for mange forkerte forestillinger i spil. Eksempelvis, at hvis man skifter visse ansatte ud med andre, vil det blive bedre. Men oftest skyldes sygefraværet ikke den enkelte medarbejder, men det specifikke indhold i arbejdet kombineret med ledelsen, som mangler kvalifikationer og basale redskaber til at sørge for at skabe optimale arbejdsforhold og god motivation for den enkelte medarbejder.

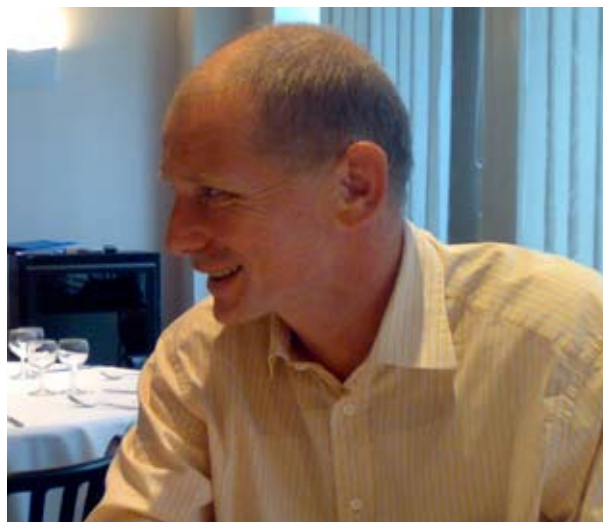
“Udvikler ansatte en følelse af tillid til virksomheden, og skaber ledelsen muligheder for meningsfuldhed i arbejdet, så er det den bedste prognose for at få høj produktivitet og en meget lav sygdomsrate”, siger Bertolt Stein.

Den største udfordring for arbejdspladser i Danmark lige nu er ifølge Bertolt Stein netop at skabe bedre indhold og større meningsfuldhed i det enkelte job.

“Ansatte på danske arbejdspladser har ofte svært ved at føle, hvad de bidrager til virksomheden med. Når de mangler feedback på, hvad de bidrager med, føler de måske ikke, at det gør den store forskel, om de arbejder eller ligger syge derhjemme”, siger Bertolt Stein, som arbejder sammen med den danske virksomhed Mannaz om at udvikle kompetencer med udgangspunkt i innovative og effektive læringsmetoder, som skal stimulere individuel læring og føre til forretningsmæssig succes.

Arbejdsglæde

Mannaz arbejder i dag med kunder i 34 lande og bruger Bertolt Steins erfaringer

Den tyske sygefraværsekspert Bertolt Steins forskning viser, at sygefravær i en virksomhed oftest skyldes dårlig ledelse.

og metoder i deres arbejde i Danmark. Virksomheden har for nylig afsluttet en tiårig undersøgelse om medarbejdertilfredshed blandt 25.000 danske medarbejdere. Den viser, at halvdelen af områderne på en top ti for arbejdsglæde relaterer sig direkte til, hvor godt ledelsen gør det.

“Det er ikke en stor overraskelse, at ledelsen spiller en rolle, men det er ny viden, at betydningen af ledernes ledelseskompetence er så stor for medarbejdernes arbejdsglæde. Ledelsen kan derfor også være en direkte årsag til, at der er sygefravær eller ikke på en virksomhed”, siger cand.psych. og erhvervspsykolog i Mannaz Mirja Olesen.

Hun forklarer, at særlig lederudvikling derfor kan understøtte arbejdet med at nedbringe sygefravær, da det er ledelsen, som sætter rammerne og skaber arbejdsbetingelserne.

“Med finanskrisen og fyringsrunder handler det også om, at lederne kan håndtere medarbejdernes frustration og angst på arbejdspladserne. Det hjælper jo ikke, at man afskediger ti medarbejdere, hvis de 90 tilbageblevne kun er i stand til at arbejde 75 procent, fordi deres tanker kredser om den usikre fremtid eller et stort arbejdspress. Her kan man forestille sig, at udvikling af ledernes evne til at lede i krisetider bliver enorm vigtig”, siger Mirja Olesen.

Er fertilitetsforskningen i trygge hænder?

SMS TILBUD TIL 1241
PRØV
4 UGER
GRATIS

Den mest nysgerrige

Hvem beslutter hvad forskningen må og ikke må? Tager vi de rigtige valg? Er det pengene, der bestemmer? Eller blokerer et kor af forstokkede etik-forvrøvede nejsigere for innovation og nytænkning? Information bliver ikke skrevet for at bekræfte stående fordomme og gamle sandheder. Hver eneste dag leverer vi undrende, borende og begavet journalistik, som forfølger store og små spørgsmål. Lige nu kan du få den mest nysgerrige - ganske gratis i hele 4 uger.

Store Kongensgade 40 C

Ja tak, jeg vil gerne bestille
et gratis abonnement

Sendes ufranket
Modtageren
betaler portoen

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. / By: _____

Telefon: _____

E-mail: _____

Jeg er studerende

Information

Send kuponen, ring 70 10 19 30 eller besøg information.dk/4ugergratis

Information udkommer mandag - lørdag. Tilbuddet gælder til 13.03.2009 og gælder kun husstande, der ikke har abonneret de seneste 12 måneder. Prøvetilbuddet er gratis og uforpligtende. Avisen stopper automatisk efter de 4 uger. Ved levering til udlandet opkræves porto. Sms koster almindelig sms-takst.

Information

+++ 10383 +++

0893 Sjælland USF B

ligestillingen, der blev væk

ANALYSE AF KØNSFORDELINGEN BLANDT forskerne på Aalborg Universitet er forstemmende læsning. På 27 år er der stort set ingenting sket.

af Vivian A. Voldgaard · magisterbladet@dm.dk foto: Jesper Voldgaard

Vi taler mere om ligestilling end nogensinde. Men der er tilsyneladende uoverskueligt langt fra ord til handling. Det bekræfter en undersøgelse af ligestillingen blandt forskningsansatte på Aalborg Universitet (AAU).

Og det er beskæmmende læsning, bekræfter næstformand i universitetets bestyrelse, seniorforsker og dr.phil. Birgitte Possing:

“Resultatet af undersøgelsen har rystet os alle sammen, men desværre må jeg også sige, at den bare bekræfter mine bange anelser”.

Undersøgelsen er både kvantitativ og kvalitativ, og det er derfor et komplet billede af kønsfordelingen og årsagerne til den manglende ligestilling, som universitetet er blevet præsenteret for.

Resultatet er ikke til at tage fejl af: På 27 år er der overhovedet ingen kønsmæssig udvikling sket for universitetets ansatte adjunkter. Kvinderne udgjorde i 1980 26 procent af de dengang 61 ansatte adjunkter. I 2007 udgjorde de også 26 procent, nu blot af en samlet styrke på i alt 112 adjunkter.

Også hvad angår professorater og ph.d.-stipendiater er resultatet nedslående. I 1980 var 11 procent af universitetets 19 professorer kvinder, i 2007 var ni procent af nu 127 professorer kvinder. Og igennem 12 år har de kvindelige ph.d.-studerende også været i massiv modvind: I 1995

var der 31 ph.d.-studerende, hvoraf 32 procent var kvinder. I 2007 var der 100 ph.d.-studerende, af dem var kun 30 procent kvinder.

“Det vigtigste er, at ledelsen tager fat på problemerne, og derfor har vi allerede i bestyrelsen bedt rektoratet sætte en plan i værk, så der kommer til at ske noget”.

Birgitte Possing, næstformand i universitetets bestyrelse, seniorforsker og dr.phil.

Professor og formand for universitetets ligestillingsudvalg Anette Borchorst har været initiativtager til undersøgelsen. Hun konkluderer, at dens resultater punkterer en forestilling, der stortrives i det akademiske miljø.

“Man har gennem mange år haft en forestilling om, at når der blev ligestilling blandt kandidatstuderende på universiteterne, så ville der automatisk følge en ligestilling med længere oppe i hierarkiet. Men den her undersøgelse anfægter for alvor

den forestilling, for siden 1985 har vi oplevet en konstant stigning af kvindelige kandidatstuderende, men det har absolut ikke skabt mere ligestilling”, konstaterer hun.

Rørledningen lækker

Anette Borchorst mener, forklaringen skal findes i en generel mangel på problemopfattelse inden for ligestillingsfeltet i Danmark.

“Vi har en idé om, at vi har gjort så og så meget i Danmark, men en EU-analyse placerer faktisk Danmark helt i bund med hensyn til køn og ledelse. Vi har færre kvinder i forskningsstillinger end landene omkring os. Kun Malta og Cypern liggere lavere end os. Derfor konkluderer jeg, at det er en så dybt rodfæstet holdning hos os, at vi er gode, og at køn ikke spiller nogen rolle, så at disse opfattelser er en del af problematikken”.

I forlængelse af ligestillingsundersøgelsen inviterede AAU til en konference om problematikken. Her blev der ikke lagt skjul på, at forskningsledelsen har en afgørende betydning for, hvordan ligestillingen udvikler sig – eller ikke udvikler sig. For det er forskningsledelsen, der i sidste ende har ansvaret for at re-

Tal fra undersøgelsen:

Det humanistiske fakultet (HUM)

1995: 36 procent kvindelige adjunkter
2007: 50 procent kvindelige adjunkter
1995: 44 procent kvindelige lektorer
2007: 40 procent kvindelige lektorer
1995: 0 procent kvindelige professorer
2007: 31 procent kvindelige professorer

De Ingeniør-, Natur- og Sundhedsvidenskabelige Fakulteter (INS)

1995: 19 procent kvindelige adjunkter
2007: 20 procent kvindelige adjunkter
1995: 8 procent kvindelige lektorer
2007: 9 procent kvindelige lektorer
1995: 0 procent kvindelige professorer
2007: 0 procent kvindelige professorer

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet (SAMF)

1995: 31 procent kvindelige adjunkter
2007: 39 procent kvindelige adjunkter
1995: 17 procent kvindelige lektorer
2007: 20 procent kvindelige lektorer
1995: 0 procent kvindelige professorer
2007: 7 procent kvindelige professorer

Total for Aalborg Universitet

1980: 26 procent kvindelige adjunkter ud af i alt 61 ansatte adjunkter

2007: 26 procent kvindelige adjunkter ud af i alt 112 ansatte adjunkter

1980: 10 procent kvindelige lektorer ud af i alt 255 ansatte lektorer

2007: 20 procent kvindelige lektorer ud af i alt 400 ansatte lektorer

1980: 11 procent kvindelige professorer ud af i alt 19 ansatte professorer

2007: 9 procent kvindelige professorer ud af i alt 127 ansatte professorer

“Vi har en idé om, at vi har gjort så og så meget i Danmark, men en EU-analyse placerer faktisk Danmark helt i bund med hensyn til køn og ledelse. Vi har færre kvinder i forskningsstillinger end landene omkring os. Kun Malta og Cypern liggere lavere end os, siger professor og formand for universitetets ligestillingsudvalg Anette Borchorst, der har været initiativtager til undersøgelsen om ligestilling blandt forskere på Aalborg Universitet.

Udsagn fra undersøgelsen

“Den kritiske debatkultur er meget mandlig, og det er vigtigt, at man giver kritik. Det er det, de husker bagefter ... ofte bliver det fars og mors hårde hånd, der sættes pris på”.

Mandlig ph.d.-stipendiat

“Jeg har lært at forstå spillet, og det er en del af det”.

Mandlig lektor

“Der er ingen struktur, alt flyder, det gør det mindre attraktivt at komme ind i miljøet for folk udefra. Der er desuden meget mobning”.

Kvindelig ph.d.-stipendiat

“Man skal helst bruge professorens tekster, ellers kommer man ikke ind i varmen”.

Mandlig ph.d.-stipendiat

“Man skal ikke sige de voksne imod”.

Kvindelig ph.d.-stipendiat

“Mandsdomineret verden. Mænd har en bedre forståelse for hinanden end en kvinde og en mand. Vejleder og leder er mænd”.

Mandlig adjunkt

“Kvinder er mere tryghedssøgende, denne metode fremmer ikke trygheden”.

Mandlig ph.d.-stipendiat

“Den største barriere for, at man kan få en kønsmæssig ligestilling, ligger i, at universitetskarrieren er meget opslugende og meget svær at forene med et såkaldt almindeligt familieliv”.

Mandlig lektor

kruttere kandidater til først ph.d.-stillinger og siden til adjunktstillinger og professorater. Undersøgelsen viser tydeligt, at der er alvorlige lækager i rørdningen allerede i første led.

Fra 2001 til 2006 står det klart, at der er meget lidt konkurrence om de nye, videnskabelige stillinger. I gennemsnit var der 2,4 ansøgere til adjunktstillingerne, 2,2 til lektorstillingerne og 2,1 ansøgere til professoraterne. Men omkring 60 procent af stillingerne havde kun én ansøger, og hele 70 procent af ansøgningerne havde kun én kvalificeret ansøger. Derudaf konkluderer både Anette Borchorst og Birgitte Possing, at der skal kigges alvorligt på rekrutteringsforløbene.

“Mange forskningsledere er vokset ud af traditionelle familiemønstre og forventer, at kvinder vil have svært ved at kombinere en forskerkarriere med børn. Der sker formentlig ofte det, at når mænd skal opfordre og udvælge gode forskerspirer, så kigger de efter nogle, der ligner dem selv, og så ender de med at ansætte en mand”, siger Anette Borchorst.

Hun mener, at hele rekrutteringsforløbet på universitet bør være mere gennemsigtigt, end det er i dag. For som det foregår nu, er det de enkelte specialevejledere, der i mange tilfælde opfordrer kandidatstuderende til at søge en ph.d.-stilling. Og ikke sjældent får ansøgeren hjælp fra vejledere til at skrive ansøgningen – der så hurtigt bliver kategoriseret som den eneste kvalificerede i ansøgerfeltet.

Ledernes ansvar

Flere af undersøgelsens kvindelige deltagere står tilbage med det indtryk, at de ikke er velsete i ansøgerfeltet overhovedet. Undersøgelsens forfattere sammenfatter det således:

“Flere kvindelige informanter fra INS (De Ingeniør-, Natur- og Sundhedsvidenskabelige Fakulteter, *red.*) fortæller, at der ses skævt til dem, hvis de vælger at få børn under deres ph.d.-stipendium, og at de direkte får at vide af vejledere eller andre i forskergrupperne, at det ikke er en mulighed at blive gravid i denne periode. En lektor udtaler, at kvinder i den fødedygtige alder ikke altid bliver spurgt, om de vil læse ph.d., fordi man ved, at de bliver gravide undervejs”.

At den slags holdninger stadig huserer på universitetet, overrasker ikke Anette Borchorst. Men i stedet for at blive tom i blikket og slå opgivende ud med armene, giver det hende fornyet håb om forandring.

“Det er utroligt værdifuldt for os, at vi nu ved, hvor i processen ligestillingen kører af sporet. Holdninger kan ændres, selv om det ikke nødvendigvis er nogen nem opgave, så derfor er jeg faktisk gryende optimist”, fastslår hun.

Og det er næstformanden i AAU's bestyrelse også. For Birgitte Possing har gjort sig selv til garant for, at ligestilling ikke længere bliver noget, man bare snakker om på Aalborg Universitet.

“Det vigtigste er, at ledelsen tager fat på problemerne, og derfor har vi allerede i bestyrelsen bedt rektoratet sætte en plan i værk, så der kommer til at ske noget”, fortæller hun.

Og i samme åndedrag slår hun fast, at ingen behøver være bange for, at det blot bliver endnu flere fine ord på flot papir, der ingenting fører til.

“Den vigtigste grund til, at vi gør det her til et fokusområde, som vi på bestyrelsesplan skal tage stilling til hvert eneste år fra nu af, er, at der sker et tab af talenter, fordi kvinderne falder fra. Det hverken kan eller skal vi acceptere. Derfor har vi nu iværksat en plan, der gør dekanerne ansvarlige for, at vejledere bliver videreuddannede, så de også kan fungere som mentorer, for vi ved fra undersøgelsen, at det er en af de ting, der kan animere de yngre kvinder til at søge videre. Derudover sikrer vi, at der altid sidder en kvinde med i bedømmelsesudvalget, når nye stillinger skal besættes, så vi dermed bryder det mønster, der tilsyneladende er i rekrutteringen”.

Intet nyt under solen

Både Birgitte Possing og Anette Borchorst mener, det vil blive en gevinst for hele arbejdsmiljøet på universitetet, at der kommer flere kvindenavne på dørene.

“Der er sådan set ikke noget nyt under solen der, for vi ved fra mange andre steder, at forskningsmiljøer bliver bedre, hvis der er en ligelig kønsfordeling”, siger Birgitte Possing.

Og Anette Borchorst supplerer:

“Selv om det mest er kvinder, der i

undersøgelsen giver udtryk for, at det er problematisk, at mændene dominerer, er det også vigtigt for de yngre mænd, at der sker noget. Vi oplever i stigende grad, at de også står af, når de møder traditionelle forventninger til forskerjob, som betyder, at man skal arbejde langt ud over den normale arbejdsuge”, siger hun.

Aalborg Universitet er ikke alene om at have en skæv kønsfordeling blandt forskningspersonalet. I København fx er der sat skub i udviklingen ved at belønne fakulteter, der tilgodeser kvindelige ansøgere, med en økonomisk bonus.

Sådan en løsning vil uden tvivl rykke noget, mener de to kvindesagsforkæmpere fra Aalborg. Men de ser begge hellere, at udviklingen vendes, fordi holdningerne bliver rykket rundt.

“Jeg tror på, at man skal arbejde på alle hylder. Man kan godt bede ministeriet banke de universiteter oven i hovedet, som ikke har styr på ligestillingen, og så vil der sikkert også ske noget. Men spørgsmålet er jo så, hvor hellertet og dermed langsigtet effekten bliver. Jeg tror, det vil virke bedre, hvis man opstiller nogle måltal, og så er det op til det enkelte universitet at beslutte, hvordan der skal arbejdes hen imod de mål. Det giver plads til, at beslutningerne om, hvad der skal ske, kan decentraliseres, og det, mener jeg, er nødvendigt, fordi der er meget forskellige problemstillinger på de forskellige institutter. Det, der virker det ene sted, er ikke nødvendigvis løsningen det andet sted, og så er jeg tilbage ved, at det er de enkelte institutledere, der skal på banen nu og vise, at de tager det her alvorligt”, siger Anette Borchorst.

Download undersøgelsens sammen-skrevne rapport med handlingsanvisninger på http://www.ligestilling.aau.dk/web_AAU_ligestilling.pdf

Download den kvantitative undersøgelse på <http://www.ligestilling.aau.dk/ligeveje.pdf>

Download den kvalitative undersøgelse på <http://www.ligestilling.aau.dk/koenkariere.pdf>

Projektopslag

Fra symptom til behandling – Optimeret udredning af kræftsygdom

Novo Nordisk Fonden (NNF) og Kræftens Bekæmpelse (KB) udbyder tilsammen 30 mio. kr. til ny forskning til belysning af området fra patientens første symptom til behandling. Forskningsinitiativet har til formål at undersøge problemstillingen, hvorfor danske patienter med kræft kommer senere i behandling end patienter i andre, sammenlignelige lande. Projektet benævnes: 'Fra symptom til behandling – Optimeret udredning af en kræftsygdom'.

Hermed inviteres til fremsendelse af interessetilkendegivelser - skal være Novo Nordisk Fonden i hænde senest 16. april 2009 kl. 12.00

Formål med projektet

Formålet med projektopslaget er at fremskaffe konkret, anvendelsesorienteret viden inden for temaerne:

1. Patientadfærd

Eksisterende forskning giver ikke klare svar på, i hvilket omfang patienter henvender sig sent til egen læge med symptomer på kræft, og hvorfor forsinkelser opstår. Der er derfor behov for viden, der kan belyse hvilke faktorer og sammenhænge, der har indflydelse på patienters adfærd.

2. Vurdering og diagnostisk udredning

Undersøgelser viser, at tidlig diagnose af en kræftsygdom er af betydning for overlevelse og bør være et indsatsområde. Det er herunder nødvendigt forskningsmæssigt at belyse, hvorledes almen praksis kan kvalificeres til hurtigt at identificere patienter med symptomerne på kræft.

3. Koordinering af den diagnostiske proces

Undersøgelser viser, at det specielt er ved overgange mellem sektorer, mellem specialer og mellem sygehusafdelinger, at kvalitetsbrist opstår. Endvidere at samarbejdet mellem de forskellige personalegrupper ofte er ukoordineret med manglende sammenhæng til følge. Et velorganiseret forløb fra symptom til behandling afhænger af, at patienter med kræftsygdom hurtigt bliver udredt og henvist til relevant undersøgelse og behandling. Tværfagligt, tværsektorielt og multidisciplinært samarbejde er grundlæggende i forløbet for kræftpatienter, hvorfor det er påkrævet at få belyst metoder og redskaber, der kan skabe det bedst mulige samarbejde.

4. De lange udredningsforløb

En dansk undersøgelse viste i 2008, at 25 % af de adspurgte kræftpatienter oplever betydelige forsinkelser i perioden fra symptom til behandlingsstart, og at disse forsinkelser gør sig gældende i forhold til både patienter, læger og systemet. Men hvad der ligger bag de betydelige forsinkelser og lange udredningsforløb er uafklaret og bør være genstand for en forskningsmæssig belysning.

Kontakt

Nærmere oplysninger på Fondens hjemmeside www.novonordiskfonden.dk, eller ved henvendelse til Fondens kontor:

Novo Nordisk Fonden
Brogårdsvej 70
2820 Gentofte
Telefon: 44 43 90 35
E-mail: nnfond@novo.dk

novo nordisk fonden

Kræftens Bekæmpelse

ARKITEKTUR

Farver i funktionalismen

Vibeke Andersson Møller
Bogen fortæller om en næsten upåagtet side af dansk funktionalistisk arkitektur: farverne på vægge, lofter, facader, vinduer m.m. I mange år har den opfattelse hersket, at funktionalistiske huse alle var hvide. Bogen gør op med denne "hvide myte" og peger på, at mange huse fra denne periode var enten kulørte eller ligefrem kraftigt polykrome. *Forlaget Rhodos, 2009, 272 sider, 388 kr.*

ORGANISATION

Kommunikation og organisationsforandring

Helle Alrø og Søren Frimann (red.)
Bogen er en antologi, der især koncentrerer sig om de interpersonelle kommunikationsprocesser og deres betydning for intervention og forandring i organisationer. Fælles for artiklerne er et fokus på relationen mellem kommunikation og organisation som et komplekst samspil mellem den nære interpersonelle kommunikation og de større organisatoriske systemer, som kommunikation er indlejret i. *Aalborg Universitetsforlag, 2008, 316 sider, 299 kr.*

KULTURHISTORIE

Hankøn – iscenesættelsen af den moderne mand

Anders K. Sørensen
Siden 1980'erne er den moderne mands roller og udseende blevet designet og iscenesat i en grad, vi aldrig tidligere har oplevet. Bogen tager læseren med på en farverig rejse gennem 25 års maskulin udviklingshistorie og søger bl.a. svar på spørgsmålene: Hvem sætter normen for tidens mandeideal? Hvad betyder det for den nye generation af mænd? *Informations Forlag A/S, 2008, 184 sider, 268 kr.*

FILOSOFI

Publicér i de internationale tidsskrifter – om hvordan man får publiceret sin samfundsvidenskabelige forskning

Peter Nedergaard og Nicolai Foss
I de senere år er der kommet stærkt fokus på, at dansk forskning skal udgives i internationale videnskabelige tidsskrifter. Denne bog giver grundig vejledning i, hvordan man udgiver sin forskning i internationale tidsskrifter, og hvordan man kommer fra idé til artikel og overholder formalia. *Samfundslitteratur, 2008, 135 sider, 148 kr.*

HISTORIE

Portal – Danmarkshistorie

Flemming Schmidt, Carl Harding Sørensen og Jørgen Sørensen
Er Danmarkshistorien primært politisk historie? Social-, økonomisk- eller mentalitetshistorie? Og hvad stiller vi op med alle myterne, de kulørte fortællinger, der også er en del af vores selvforståelse? *L&R Uddannelse, 2008, 325 sider, 368,75 kr.*

JOURNALISTIK

Klangen af et menneske. Om at spørge godt, lytte rigtigt og finde sit eget sprog

Nils Thorsen
"Klangen af et menneske" handler om at stille spørgsmål, der giver gode svar. At lytte med hele sit væsen. Og at finde sine egne ord for det, man har set, hørt og fornemmet. *Forlaget Ajour, 2008, 262 sider, 238 kr.*

RELIGION

Kommentar til Markusevangeliet, Dansk kommentar til Det Nye Testamente 5

Aage Pilgaard, Sigfred Pedersen (red.)
Bogen er en komplettering og en ajourføring af første udgave af bogen fra 1990. Markusevangeliet er efter al sandsynlighed det ældste og i hvert fald det mindste af de fire evangelier, der indgår i Det Nye Testamente. Da man i sidste del af det 19. årh. opdagede, at Markusevangeliet nok var alderspræsidenten i den evangeliske kvartet, ændredes forholdene for dette umiddelbart så prunkløse lille skrift. *Aarhus Universitetsforlag, 2008, 424 sider, 348 kr.*

SAMFUND

Verdenssamfundet, Et filosofisk essay

Ole Thyssen
I bogen analyserer Ole Thyssen den globaliserede verden – "verdenssamfundet". Bogen sætter fokus på tre ting. Først på den dynamik, som har skabt verdenssamfundet og dets ustyrighed. Dernæst på, hvad det vil sige at leve i verdenssamfundet, når man uundgåeligt er bundet til sin krop og sit sted. Endelig på statens og nationens rolle i verdenssamfundet. *Hans Reitzels Forlag, 2009, 246 sider, 278 kr.*

SAMTIDSHISTORIE

Flugt og frihed, Fra den humanitære frontlinie

Søren Jessen-Petersen
Søren Jessen-Petersen har gennem sit 30-årige virke i FN været placeret midt i verdens brændpunkter og har oplevet de barske vilkår på tæt hold. Han forholder sig kritisk til de humanitære aktioner, der er fanget mellem ønsket om en langsigtet hjælp og realiteten med de ofte kortsigtede militære og politiske interesser. De virkelige tabere er civilbefolkningen, der lider stor nød. *Gyldendal, 2008, 360 sider, 299 kr.*

flere bøger på side 30 >>

Dansk til læreren

SEMINARIE SERIEN

LÆSEVANSKELIGHEDER

Af Carsten Elbro

Læsevanskeligheder giver en samlet, forskningsbaseret oversigt over læse- og skrivevanskeligheder, hvad de skyldes, og hvad man kan gøre ved dem. Bogen handler især om ordblindhed, vanskeligheder med sprogforståelse i læsning og sammensatte sproglige vanskeligheder i læsning.

Kr. 288,-

DANSK FAGETS IT-DIDAKTIK

Af Lisbet Kühn og Jeppe Bundsgaard

En grundbog til lærere og lærerstuderende om integration af it. Bogen præsenterer såvel praktiske eksempler som didaktiske overvejelser og viser, hvordan teori og praksis kan supplere og styrke hinanden. Bogen indeholder bl.a. kapitler om hjemmesiden i undervisningen, søgning, samarbejde via net og litteraturundervisning og it. Læs mere på www.it-didaktik.dk.

Kr. 233,-

GENRESKRIVNING I SKOLEN

Af Mette Kirk Mailand

En praksisbog, der giver dansk lærere og lærerstuderende redskaber til at styrke elevernes genrebevidsthed med forskningsbaserede argumenter for en genrepædagogisk skriveundervisning, genreorienterede skriveøvelser og genremodeller, der kan støtte elevernes skriveprocesser i forbindelse med produktion af tekster.

Kr. 222,-

DRAMA – KUNST OG PÆDAGOGIK

Af Vibeke Boelt

Bogen sætter fokus på drama som æstetisk udtryksmåde, som genre og som konkret indhold i danskundervisningen. Bogen indeholder ideer til arbejde med en række klassiske dramaer og nyere dansk dramatik.

Kr. 232,-

"... en fantastisk bog til de, der interesserer sig for drama på mere end skolekomedie-niveau (...) Vibeke Boelt får givet læseren nogle vigtige begrundelser for drama og teater i undervisningen og kæder det dramapædagogiske arbejde sammen læreprocesser, der kan styrke elevernes kompetenceudvikling."

Dramalærerforeningens
Årsskrift.

gennemsyn | 4% online rabat | nyhedsbrev
www.gyldendal-uddannelse.dk | tlf. 33 75 55 60

GYLDENDAL
- veje til viden

opgør me

MANGE AKADEMIKERE OPLEVER en konflikt mellem udefra kommende krav og egen faglig identitet og forventninger til arbejdslivet. Den dårlige trivsel, der tit følger med de mange paradokser, kan afhjælpes, hvis man bliver bevidst om de indre og ydre strømninger, som er med til at definere arbejdslivet.

af Pernille Siegumfeldt · psi@dm.dk
foto: Henrik Petit

Jo bedre uddannet folk er, jo mere utilfredse er de med deres arbejdssituation.

Det viser en lang række trivselsmålinger fra både private virksomheder og offentlige arbejdspladser.

Det kan forekomme paradoksalt, når akademikere samtidig er den gruppe af medarbejdere, der oftest får både den bedste løn og de mest interessante arbejdsopgaver. Men at løn og faglige udfordringer ikke nødvendigvis giver en bedre trivsel i arbejdslivet, hører også Niels Borup, der er karriererådgiver i DM, mange historier om. Hvert år har han og kollegerne i DM's karriereafdeling direkte kontakt med 1.500-2.000 DM-medlemmer, der deltager i workshopper, karrieresamtaler, ansøgningstjek eller lignende.

"Skruen er for alvor strammet i de senere år. Fusioner, nedskæringer, effekti-

"Vi lever i en tid, hvor kravene til den enkelte er voldsomt høje, og hvor vi hver især sidder isoleret i cockpittet for vores egen masterplan. Samtidig har mange organisationer givetvis oversøgt, hvad det vil sige at gå på arbejde hos dem", siger Nina Fauerholdt, chefkonsulent, cand.mag. og MA i organisationspsykologi.

d det perfekte arbejdsliv

visering. De udefrakommende strukturændringer tærer på energien. Derudover er der tre forhold, som går igen i de samtaler, hvor mistrivsel er omdrejningspunktet: arbejdstempoet og den deraf manglende fordybelse, lean-konceptet og den deraf konstant dårlige samvittighed og endelig de store krav til selvledelse blandt akademiske medarbejdere. Mange bliver utrygge, fordi de har svært ved at magte deres opgaver og samtidig er usikre på de forventninger, ledelsen har. Det oplever vi flere og flere

“Akademikeren har ofte meget at byde på, men skal også tåle den krænkelse, det er at se den faglige fordybelse vige pladsen for resultatorienteret fremdrift”.

Nina Fauerholdt

eksempler på”, forklarer Niels Borup.

Også Nina Fauerholdt, der er cand.mag., MA i organisationspsykologi og stifter af konsulentvirksomheden Ledelsesforum, støder ofte på de paradokser, som gør arbejdslivet konfliktfyldt for mange akademikere.

“Vi lever i en tid, hvor kravene til den enkelte er voldsomt høje, og hvor vi hver især sidder isoleret i cockpittet for vores egen masterplan. Samtidig har mange organisationer givetvis oversolgt, hvad det vil sige at gå på arbejde hos dem. Vidensarbejderen er blevet tilbudt fri og faglig udfoldelse med utallige muligheder og en coachende chef på sidelinjen. Især akademikere har store forventninger til, hvad arbejdslivet skal give dem, men virkeligheden ude på arbejdspladserne er ofte en anden. Der er en opgave, som skal løses, og de kloge kan sagtens se sig slået af de mindre

kloge, fordi autoritet ikke kun hænger sammen med længden på uddannelsen”, forklarer Nina Fauerholdt.

“Akademikeren har ofte meget at byde på, men skal også tåle den krænkelse, det er at se den faglige fordybelse vige pladsen for resultatorienteret fremdrift. Det kan være vanskeligt at håndtere, når man brænder for sit fag og har brugt mange år på at raffinere, perfektionere og udvikle sig inden for sit område”.

En snæver sti

Men én ting er akademikernes ofte urealistiske forventninger til arbejdslivet. En anden ting er, at en pokers masse ansvar er blevet væltet over på den enkeltes skuldre. Også mere, end mange af os kan bære, mener Nina Fauerholdt.

“Hvor det engang var samfundets skyld, når noget gik galt, er det i dag din egen. Vi er holdt op med at tro, at tingene “bor” i organisationen eller strukturen. Vi tror, alting “bor” i den enkelte. Vi har bildt os selv og hinanden ind, at den personlige vilje er alt. Mange akademikere kan faktisk godt gennemskue den slags fantastier, fordi de i deres faglige natur altid er lidt skeptiske over for svimlende løfter. Men én ting er at kunne se bag om vidtløftighederne, en anden at kunne gebærde sig i dem. Akademikeren kan ofte se sig selv placeret som sur eller bagstræberisk, mens resten af butikken holder fest”, siger Nina Fauerholdt.

Ord som selvudvikling, selvledelse, selvstændighed, selvaluering og selvkritik definerer arbejdspladskulturen i dag. Det befordrer megen strategisk tale og adfærd og bekymring. Det er belastende hele tiden at skulle iscenesætte sig selv optimalt, og det kan udløse stress, lyder analysen fra Nina Fauerholdt.

I samarbejde med DM's kursusafdeling står hun og en række undervisere bag et kursusforløb i foråret, der har arbejdslivets paradokser som tema. Formålet med de fem kursusdage er at tage kritisk fat på

nogle af de strømninger, som former det moderne arbejdsliv, og derved skabe handlingsstrategier for kursisterne.

Nina Fauerholdt håber, kurset kan være med til at slå en kritisk pæl igennem nogle af de vedtagne myter om arbejdslivets store eksistentielle tyngde og vigtighed, som højtuddannede medarbejdere let bliver ofre for:

“Det er vigtigt, at den enkelte bliver i stand til at skære ned på andres – og egne – helt urimelige ambitioner om, hvordan vi bør være som mennesker og som arbejdskraft. De sidste mange års motivforskning og intimisering er jo en voldsom befangling og for mange en overskridelse af deres personlige grænser. Vi skal i langt større omfang “tilbage til opgaven” og – lidt patetisk sagt – til det menneskelige fællesskab, hvor vi anerkender egne og andres bidrag”.

Arbejdslivets paradokser

Kurset Arbejdslivets paradokser finder sted første gang i København i foråret og gentages igen til efteråret. Tilmeldingsfrist til forårskurset er 2. april.

Foruden Nina Fauerholdt tæller kursets undervisere Vibeke Andersen, lektor på DTU, Karen Lisa Salamon, etnograf, forsker, formidler og rådgiver, Rasmus Willig, ph.d. i sociologi og adjunkt ved Institut for Samfund og Globalisering på RUC, og endelig Finn Janning, filosof, ph.d. og forfatter til bogen “Kunsten at arbejde”.

Læs mere under punktet DM Efteruddannelses kurser på www.dm.dk

humanioraansatte på KU utilfredse med ledelsen

En undersøgelse af arbejdsmiljøet på Humaniora på Københavns Universitet dokumenterer mistillid til ledelsen.

40 procent af de ansatte mener, at man i meget ringe eller i ringe grad kan stole på de udmeldinger, der kommer fra ledelsen på Københavns Universitet. Dermed placerer fakultetet sig helt i bund.

Henrik Prebensen, fællestillidsrepræsentant på Det Humanistiske Fakultet og medlem af KU's bestyrelse, udlægger resultatet af undersøgelsen som en konsekvens af universitetsloven fra 2003 og af den topstyrede struktur på universiteterne.

“De ansatte kan ikke lide den form for ledelse, der er virkelighed på universiteterne i dag. De ansatte føler, at ledelsen er alt for eftergivende i forhold til ministeriets krav, som kan koges ned til udtrykket “fra forskning til faktura”, siger Henrik Prebensen.

Formand for DM Ingrid Stage er helt på linje med Henrik Prebensen. Hun finder det nødvendigt med en ny ledelsesstruktur.

“Vi bliver nødt til at gøre noget ved den topstyring, som hersker på universiteterne i dag, og det skal gøres gennem øget medarbejderindflydelse på eget arbejde”, siger Ingrid Stage.

Undersøgelsen på Humaniora skal nu følges op af fokusgruppeundersøgelser, da der hersker tvivl om, hvorvidt de ansatte har defineret ledelsen som institutlederen, lederen af fakultetet eller rektor.

Indflydelse på eget arbejde er sammen med ligestilling særlige indsatsområder i DM i 2009 og 2010.

“Det kan godt være, at lovgivningen beskytter de studerende mod brugerbetaling, men den her sag viser jo, at bevisbyrden ligger på de studerende, når der bliver problemer”.

Mathis Friis Jørgensen, Danske Studerendes Fællesråd, i artiklen “Kun gratis uddannelse for nogle studerende”. (Information, 23. januar 2009)

“At lovgive om undervisning og undervisningsmateriale på dansk ud fra en a priori-antagelse af, at det danske sprog nødvendigvis tager skade, finder jeg skadeligt for den danske uddannelsesverden og dermed også i den sidste ende for det danske sprog”.

Kaj Madsen, institutdirektør, DTU, i “DTU på dansk”. (Berlingske Tidende, 26. januar 2009)

“Hvis vi vil sikre dansk grundforskning, er det vigtigt, at forskerne får lov til at bruge det meste af deres forskertid der, hvor deres ideer fører dem hen”.

Peter Harder, professor i engelsk og formand for Videnskaberne Selskabs forskningspolitiske udvalg, i artiklen “Forskere vil af med stram forskningslov”. (Berlingske Tidende, 22. januar 2009)

Uddannelse er en god beskyttelse mod skilsmisse, men det er svært at sige præcist hvorfor”.

Michael Svare, professor i familieøkonomi, Aarhus Universitet, i artikel. (Jyllandsposten, 31. januar 2009)

“Det psykiske arbejdsmiljø er blevet meget hårdere i den offentlige sektor, men det undrer mig alligevel, at fem ud af seks statsarbejdspladser dumper. De laver jo arbejdspladsvurderinger, hvor de burde opdage den slags”.

Henning Jørgensen, professor på Aalborg Universitet, i artiklen “Staten er en hård arbejdsgiver”. (Politiken, 31. januar 2009)

“Et universitet er en organisation, der spiller som et hold. Inden for den måde, som holdet spiller på, giver vi den enkelte medarbejder så udstrakt frihed som muligt”.

Allan Næs Gjerding, dekan, Aalborg Universitet, i artiklen “Det var en kollektiv beslutning”. (Information 2. februar 2009)

“I hele Europa diskuterer man, hvordan man tiltrækker udenlandsk arbejdskraft. Det er kun i Danmark, at der slet ikke er nogen debat om det”.

Britta Thomsen, EU-parlamentariker, i artiklen “Indvandring eller minimalstat”. (Politiken, 31. januar 2009)

Bliv bedre til at kommunikere

- tag et forløb i journalistik, kommunikation og formidling.

SAGSBEHANDLERE OG EM-BEDSMÆND: SKRIV BEDRE

Vil du være bedre til at skrive? På dette forløb lærer du at skrive mere konkret, varieret, aktivt, letforståeligt, interessant, troværdigt og enkelt. Vi giver dig journalistisk tænkning og praksis, så du kan vinkle dine tekster i forhold til forskellige målgrupper. Målet er at udvikle din faglige formidling og få budskaberne tydeligt frem. Forløbet starter 5. marts 2009 i København med journalist Lars Møller.

Læs mere og tilmeld dig på WWW.UPDATE.DK/AABENUDDANNELSE

SKRIV JOURNALISTISK - ONLINE

Din formidling bliver klar og trænger igennem til modtageren, når du bruger journalistiske metoder og værktøjer. Lær at tænke og skrive journalistisk, så dit sprog bliver mere levende. 16. marts 2009 møder du underviser og medstuderende - resten af forløbet kører online frem til september med journalist Marianne Hansen.

JOURNALISTIK FOR KOMMUNIKATIONSFOLK

Du får større succes som kommunikationsmedarbejder, hvis du tænker journalistisk og selv mestrer journalistiske metoder. Lær at nå dine målgruppe på et forløb skræddersyet til kommunikatører. Forløbet starter i København 20. april 2009 med journalist Tina Andersen.

JOURNALISTIK FOR WEBMASTERE

Brugernes krav til hjemmesiders indhold stiger og stiger. Indholdet skal være aktuelt, let at gå til og hele sitet skal være brugervenligt og fokuseret. På dette forløb lærer du at skrue en historie godt sammen: Lave en fængende og dækkende overskrift, sortere indholdet efter vigtighed og skrive kort og præcist. Forløbet starter 23. april 2009 i København med lektor i multimedier og kommunikation, Ole Rode Jensen.

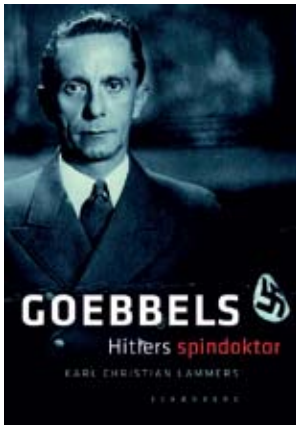
ARBEJDSMARKED

**Integration eller isolation?
Etniske minoriteter på
arbejdsmarkedet**

Anders Ejrnæs

Dansk integrationspolitik fokuserer ensidigt på at få indvandrere i arbejde ud fra en forestilling om, at de dermed automatisk bliver integreret i det danske samfund. Desværre står virkeligheden ikke altid mål med de politiske ambitioner. Tværtimod kan arbejdspladsen forstærke etniske minoriteters isolation i samfundet. Det dokumenterer bogen "Integration eller isolation?". *Forlaget Samfundslitteratur, 2008, 257 sider, 295 kr.*

HISTORIE

Goebbels.

Hitlers Spindoktor

Karl Christian Lammers
Joseph Goebbels var en af Adolf Hitlers tidligste støtter og blev en af de farligste og mægtigste af hans hjælpere. Uden Goebbels er det ikke sandsynligt, at Hitler var kommet til magten. Som "Führermacher" skabte Goebbels med førermyten og førerkulturen et billede af Hitler som den overmenneskelige person og frelser der skulle redde Tyskland. En sand spindoktor i sin tid. *Det Schønbergske forlag, 2008, 568 sider, 399 kr.*

KULTURHISTORIE

En rejse til Trieste – Logbog
Claus Carstensen og Christian Vind

Dette er en dokumentation af en rejse, som de to forfattere foretog i foråret 2006 fra København til Trieste ad en rute, der følger den tidligere øst-vest-opdeling af Europa. En stor del af turen foregik til fods. Forfatterne – der begge er billedkunstnere – havde derfor rig lejlighed til at lave dagbogsoptegnelser, fotografer og indsamle materiale til logbogens kulturkritiske essays og billedcollager. *Gyldendal, 2009, 288 sider, 299 kr.*

MEDIEVIDENSKAB

**Globale medier i verdens
brændpunkter**

Ehab Galal og Mette Thunø
(red.)

Medier er helt centrale aktører i konfliktsituationer og i en globaliseret verden, hvor kendskab til andre samfund og kulturer er en nødvendig forudsætning for international sameksistens. Bogen behandler regioner – Kina, Rusland og Mellemøsten – der er karakteriserede ved politiske konflikter og hurtige forandringsprocesser. *Museum Tusulanums Forlag, 2009, 169 sider, 148 kr.*

PSYKOLOGI

**Leve af lys – En udfordring
for det materialistiske
verdensbillede**

Rolf Dorset

Hvad er det, der sker? Hvordan kan et almindeligt normalt menneske leve 86 dage uden at spise? Det gjorde Rolf Dorset imidlertid. Dorset havde i mange år læst om fænomenet lysnæring. Om mennesker, der havde

levet i årevis uden at spise.

Dorset lykkedes ikke med sit eksperiment, han stoppede efter 86 dage, første gang han prøvede. Men hvordan overhovedet overleve i 86 dage uden at spise? *Bogans Forlag, 2008, 144 sider, 199 kr.*

MILJØ

Verden uden os

Alan Weisman

Bogen er et uhyre velresearchet bud på, hvor stærk menneskehedens indflydelse har været og er på vores omgivelser. Bogen viser således, hvilke spor vi mennesker har afsat for evigt – eller næsten evigt – og hvilke der kun er forbigående ulemper. *Forlaget Borgen, 2008, 360 sider, 349 kr.*

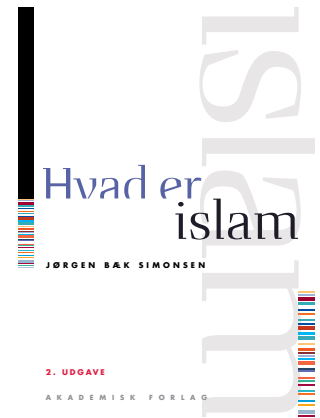
PÆDAGOGIK

**Identitet og forskning:
Ni essays om at blive mate-
matikdidaktisk forsker**

Tine Wedege (red.)

Den matematikdidaktiske forsker interesserer sig for problemfeltet i og omkring matematikundervisning og -læring. Denne bog giver indblik i forskningsfeltets kompleksitet via ni forskeres overvejelser og tanker om udviklingen af deres faglige identiteter. *Nationalt Videncenter for Matematikdidaktik, NAVIMAT, 2008, 184 sider, 231,25 kr.*

RELIGION

Hvad er islam

Jørgen Bæk Simonsen

Jørgen Bæk Simonsens bog "Hvad er islam" udkom første gang i 2006. I den nye udgave er grundteksten bevaret, mens indholdet i bogens sidste kapitler er blevet ajourført. De mange citater fra Koranen er erstatet med tilsvarende fra den nye danske koranoversættelse. *Akademisk Forlag, 2008, 216 sider, 199 kr.*

SOCIOLOGI

Sociologiens rum.

Festskrift for Jens Tonboe

Lars Skov Henriksen, Michael Hviid Jacobsen og Annick Prieur (red.)

Denne bog er tilegnet Jens Tonboe i anledning af hans fratrædelse efter mange års virke for sociologien i Danmark i almindelighed og på Aalborg Universitet i særdeleshed. Både på det forsknings- og det uddannelsesmæssige område har han igennem disse år sat sine markante og personlige aftryk for eftertiden. *Aalborg Universitetsforlag, 2008, 361 sider, 300 kr.*

flere bøger på side 36 >>

Ligger der en **forfatter** gemt i dig?

- ▶ Har du lyst til at dele ud af din faglige viden?
- ▶ Ligger du inde med ideen til et undervisningsprojekt — eller er du allerede i fuld gang med noget?
- ▶ Vil du tilknyttes et uhøjtideligt og utraditionelt forlagsmiljø med adgang til solid, faglig sparring?

Så er et samarbejde med ViaSysteme måske noget for dig.

VIA SYSTIME

Professionsuddannelsernes nye partner
i faglitteratur og undervisningsmaterialer

Århus: ViaSysteme | Skt. Pauls Gade 25 | DK-8000 Århus C | Tlf. 70 12 33 00

København: ViaSysteme | Pilestræde 43 | DK-1112 København K | Tlf. 70 12 33 00

VIA SYSTIME.DK

Boulevarder og bolværk

Ordspætten mener som Carsten Murmann (se boks) at det er mest sandsynligt at vikingerne har sejlet til Paris, og at det heller ikke er særligt sandsynligt at vikingerne nåede Frankrig gennem de uvejsomme, farlige skove. En viden fra dialekterne (vi holder os her til Danmark, altså) viser at dialekttræks udbredelse følger vandveje, mens skove er barrierer, og dette gælder nok for sproglige træks udbredelse som for andet kulturelt. Ordspætten anser det dog næppe for sandsynligt at vikingerne sejlede ordet til Paris, tævede pariserne, og ordet *boulevard* opstod som en forfransket udgave af vikingernes *bolværk*. Ordspætten medgiver Carsten Murmann at verbet *hoppe* i indlægget kunne give forkerte associationer. Ord hopper ikke.

Den etymologiske forklaring på ordet *boulevard* som står i Ordbog over det Danske Sprog under opslagsordet *Bulevard* (sådan stavedes det officielt i perioden 1896-1955), er nok så sigende: fra fransk *boulevard*; egentlig samme ord som *bolværk*. Altså ikke noget om hvad der kommer først og hvem der låner af hvem.

I tysk kendes ordet *bolværk* i formen *Bollwerk* tilbage i middelhøjtysk som er det tysk som taltes i perioden 1100-1500 i Midt-og Sydtykland, mens det er i formen *bolwerc* i middelnedertysk, som også kaldes plattysk, som taltes i det nordtyske område. Plattysk er det sprog som i helt usæd-

vanlig høj grad påvirker det danske sprogs ordforråd i perioden fra 1100 til reformationen med ord som *kok, slagter, kro, farve, bange, ægte, spise, bruge*. Blandt disse utroligt mange ord fra plattysk var altså *bolværk* – som en fast sammensætning og med en bestemt betydning. Det er således sammensætningen som helhed der lånes, selv om forled og efterled findes i nordisk i forvejen: *bol-* "træstamme", jf. nutidsordet *bulhus*; og efterledet *-værk*: "resultat, produkt af arbejde", jf. nutidsordet *bagværk*.

Ordet *boulevard* dateres i fransk til 1400-tallet og angives at stamme fra middelnederlandsk *bolwerc*, et sprog som ligger tæt op ad middelnedertysk i indhold og form.

Kulturhistorisk Leksikon for Nordisk Middelalder oplyser at ordet betegner oprindeligt et forsvarsværk af sammenføjte tømmer eller træpæle, og at det på kontinentet også bruges om udenværker som tårne og brohoved. Det kan også betegne nedsatte pæle for kystsikring, og i det hele taget er ordet varierende i middelalderen og kan bruges om sågar borganlæg. I senmiddelalderen i Norden og på kontinentet betegner ordet i større udstrækning end tidligere fæstningens ydre forsvarsanlæg af

Ordspætten

Så hakker Ordspætten igen med sit spidse sprog-næb. Bag Ordspættens fjer og næb gemmer sig en kendt sprogforsker, der i hvert andet nummer af bladet vil tage udvalgte ord og udtryk under kyndig behandling.

træ, jord og sten. I 1800-tallet fjernes de ydre forsvarsanlæg og forvandles til gader med træbeplantning, og da overføres den franske udgave af *bolwerk*, nemlig ordet *boulevard*, alment til at betegne brede gader flankeret med træer.

Så der er meget der tyder på at det er plattysk der er centrum for ordet *bolværk*, og at det udbredes til nordisk, og til fransk hvor det udvikler en "moderne" betydning "bred vej flankeret af træer" som så udlånes til bl.a. dansk.

Ordspætten anfører, at der jo ofte kan "være lige gyldige meninger om samme sproglige fænomen". For nu at holde gryden i kog og give Spætten en hjælpende hånd: I Magisterbladet nr. 17/2008 omtales under overskriften "Auto fra latin – en svipser", at ord "nogle gange hopper" mellem sprogområder.

Talemåden "hoppe" er måske ikke den mest præcise, og det kniber, for ikke at sige "svipser", vist for "den anerkendte sprogforsker" med eksemplet "boulevard" at belyse det, der betegnes som hop "frem og tilbage". Det kan der måske rådes bod på: Personligt har jeg hidtil – med en vis stolthed – belært mine om-

givelser om, at vikingerne (med vanlig largesse, tænk på GrimsBY i England) bragte ordet *bolværk* ned til pariserne, og at det passende kan mindes, når man promenerer sin nye hat blandt pariserinderne på Boulevard Haussmann (jf. oldnordisk *bul* for træstamme og *bulhus*).

Vel kan "boulevard" føres tilbage til det nedertyske "bolwerk" (*bol* = pæl), som så er blevet lånt i nordisk og fransk sprog. Men, som nu i finanskrisen, er det måske nok så vigtigt at hæfte sig ved låneformidlingen.

Ordspætten bedes tage stilling til, om det er sandsynligt, at pariserens låneord "boulevard" blev formidlet ad søvejen

med vikingerne, dvs. via Seine, eller om det nåede Frankrig fra det nedertyske gennem den tids uvejsomme skove?

For så vidt at Ordspætten mener, at ordet sejlede derned, bliver der – som antydning af Ordspætten – netop tale om et tilbagehop, idet ordet atter bragtes sydover.

Uanset Ordspættens svar vil jeg nok fortsat hælde til teorien om vikingernes sproglige aftryk i Paris' boulevarder og ikke afvise, at netop dette måske var den egentlige inspiration for den triumfbue, Spreckelsen rejste dernede.

Carsten Murmann

Bedre sent end aldrig, Helge Sander

Jeg er glad for, at videnskabsminister Helge Sander (V) sætter et fornyet politisk fokus på behovet for flere kvinder i forskning. Dog er jeg bekymret for, at det – ligesom sidst, da videnskabsministeren senest satte emnet på dagsordenen i 2004 – bare bliver ved snakken.

Videnskabsministeren udtalte i forbindelse med en rundbordssamtale på Christiansborg 5. februar 2009, at "hvis vi skal klare os i den globale konkurrence på viden, så må vi have alle talenter i spil".

Jeg er helt enig. Og derfor er det også beskæmmende, at der ikke fra regeringens side er fulgt op på de mange gode anbefalinger i "Alle talenter i spil – flere kvinder i forskning", udgivet i juni 2005 af den tænketank, som videnskabsministeren og ministeren for ligestilling selv nedsatte.

Også dengang var videnskabsministeren opmærksom på nødvendigheden af, at Danmark skal udnytte det fulde forskerpotentiale. Danmark har alt andet lige mistet momentum i bestræbelserne på at gøre Danmark til et førende vidensamfund.

I 2005 fik regeringen et solidt og konstruktivt indspark fra tænketanken. Jeg håber ikke, at det fornyede politiske fokus, som Helge Sander vil give kvinder i forskning, lider en lige så stille død som tænketankens anbefalinger.

Så bliver det svært for regeringen at leve op til sin egen målsætning om at gøre Danmark til et førende vidensamfund, som er i stand til at konkurrere på viden og på evnen til at skabe gode idéer og omsætte dem til vækst og beskæftigelse. Det mål kan kun nås, hvis også de kvindelige forskertalenter kommer i spil.

Ingrid Stage, formand, DM

Kommentaren har været bragt på dm.dk.

Læs også artiklen "Ligestillingen, der blev væk" på siderne 20-22.

Fokus på karriere

– dine muligheder i DM

Sparring · **Karriererådgivning**

Få sparring med fokus på dine muligheder og behov inden for karriere- og kompetenceudvikling

Afklaring · **Karrieresamtale**

En personlig samtale om afklaring af din karriere-situation, mål, ønsker og balance i arbejdslivet

Forandring · **Karriereworklabs**

På DM's worklabs er du en del af en proces, hvor du arbejder med at afklare dine kompetencer og udviklingsønsker

Feedback · **Ansøgningstjek**

Få feedback på din ansøgning og dit CV

Erfaringsudveksling · **Netværk**

I DM's netværk kan du erfaringsudveksle med andre DM medlemmer om faglige og arbejdsrelaterede emner

Klik ind på www.dm.dk

DM · Efteruddannelse

Husk din efteruddannelse

– gør noget ved det i 2009

Arbejdslivets paradokser

5 dages personligt afklaringsforløb for dig, der oplever en undren eller mismatch mellem tidens normer, organisationens bestræbelser og dine egne forventninger til din faglige identitet og dit arbejdsliv.

Tid og sted 30/4, 7/5, 14/5, 20/5, 3/6 2009, København. Alle dage kl. 9-16.

Mening i arbejdslivet

Kurset sætter dig i stand til at arbejde med de dimensioner, der tilsammen skaber mening, både på et teoretisk og personligt niveau – i arbejdslivet generelt og i din egen tilværelse. Kurset er et bidrag til øget motivation og selvledelse.

Tid og sted 4/5, 5/5, 25/5 2009, København. Alle dage kl. 9-16.

Dialog der forandrer

Opnå de reaktioner du håber på i dine faglige og sociale relationer med kolleger, kunder, samarbejdspartnere med flere. Du får indsigt i samtalens psykologi og i, hvordan du gennem dialog kan styrke samarbejdet og motivere andre til at ændre adfærd.

Tid og sted 20/4, 21/4 2009, København, kl. 9-17, 1. dag og kl. 9-16, 2. dag.

Ordet er dit – eller er det?

Kurset giver dig en grundlæggende viden om de fysiologiske og psykologiske faktorer, der er afgørende for, hvordan du præsenterer dig selv og dit budskab.

Tid og sted 30/3, 31/3 2009, København. Begge dage kl. 9-16.

Facilitering

5 dages kursus om at være ankerperson for seminarer, møder, workshops og længerevarende projekter. Gennem kurset vil du komme til at arbejde med en lang række værktøjer, du kan bruge som facilitator, så du leder processen og holder retningen i projektet.

Tid og sted 19/3, 20/3, 2/4, 3/4, 24/4 2009, Vejle. Alle dage kl. 9-16.

Læs mere/bestil vores katalog på www.dmefteruddannelse.dk
eller ring på telefon 3815 6668

udgifterne stiger voldsomt i MA

De stigende krav fra regeringen til landets a-kasser har ramt Magistrenes A-kasse på pengepungen.

Udgifterne i MA er fra 2006 til 2007 steget med 25 procent og har rundet de 81,1 millioner kroner, viser regnskabet i MA for 2007.

Det er især udgifter til nye ansættelser og indkøb af it-software samt afholdelse af cv- og rådighedssamtaler, der har fået

De stigende udgifter er kommet med de systemtilpasninger og de nye opgaver i Velfærdsreformen, som vi er blevet pålagt fra Arbejdsdirektoratet”.

Marianne Rossander, MA

udgifterne i a-kassen til at stige eksplosivt. Den udvikling har ifølge afdelingschef i MAJob Marianne Rossander været uundgåelig.

“De stigende udgifter er kommet med de systemtilpasninger og de nye opgaver i Velfærdsreformen, som vi er blevet pålagt fra Arbejdsdirektoratet”, siger hun.

MA har blandt andet måttet ansætte 15 nye medarbejdere i MAJob samt tre nye chefer for at kunne løfte de mange nye opgaver, som Beskæftigelsesministeriet har iværksat for a-kasserne.

Selv om MA's udgifter til it-software er mere end firedoblet til 1,2 millioner kroner, så er det ikke til digitale forbedringer, som kommer medlemmerne til gode, forklarer Marianne Rossander.

“Det er udelukkende for, at vi har kunnet klare de nye opgaver, som vi blev pålagt. Med til de mange samtaler med medlemmerne hører, at vi skal foretage

en masse indberetningskoder til Arbejdsmarkedsstyrelsen og Arbejdsdirektoratet. Disse systemtilpasninger har vi selv skullet betale for”, siger Marianne Rossander.

MA's investeringer i it-software har dog endnu ikke givet mærkbart bedre resultater. Arbejdsdirektoratet har netop målt, hvor stor en procentdel af den indgående elektroniske post der udgør den samlede mængde post fra a-kasserne. Mens denne såkaldte digitaliseringsgrad hos de bedste a-kasser i 2008 ligger på 90 procent, ligger MA's på 82 procent, hvilket er en lille tilbagegang i forhold til 2007.

“Store dele af udgifterne i 2007 gik til de opgaver, som af affødt af Velfærdsreformen, og i langt mindre grad til digitale forbedringer”, siger Marianne Rossander og understreger, at MA i 2008 har afsat penge til at effektivisere it-løsninger.

me

Forslag til medlemmer af Det Frie Forskningsråds bestyrelse og fem faglige forskningsråd

Forsknings- og Innovationsstyrelsen indkalder hermed forslag til medlemmer af Det Frie Forskningsråd (DFF):

- Bestyrelsen for Det Frie Forskningsråd
- Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation (FKK)
- Forskningsrådet for Natur og Univers (FNU)
- Forskningsrådet for Samfund og Erhverv (FSE)
- Forskningsrådet for Sundhed og Sygdom (FSS)
- Forskningsrådet for Teknologi og Produktion (FTP)

Det Frie Forskningsråd støtter dansk forskning baseret på forskernes egne initiativer og yder forskningsfaglig rådgivning til regering og folketing. Samtlige medlemmer af Det Frie Forskningsråd skal være anerkendte forskere.

For at kunne opfylde ligestillingslovens intentioner om ligelig kønsfordeling i råd og nævn må Forsknings- og Innovationsstyrelsen i særlig grad anmode om, at der foreslås kandidater af begge køn inden for de enkelte fagområder.

Find mere om indkaldelsen, kontaktoplysninger, lov om forskningsrådgivning mv. og kriterier for sammensætningen af de faglige forskningsråd på www.fi.dk

Forslag skal være Forsknings- og Innovationsstyrelsen i hænde **senest onsdag den 18. marts 2009 kl. 12.00.**

Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Bredgade 40, 1260 København K

Forsknings- og
Innovationsstyrelsen
Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Du kan læse mere om Forsknings- og
Innovationsstyrelsen på www.fi.dk og om
Videnskabsministeriet på www.vtu.dk

ETIK

Rent mel i posen

Keld Jensen

En ny æra er på vej i erhvervslevet. Glamour og stjernedrys, tårnhøje lønninger og frynsegoder er på vej ud. Ind kommer etik, moral og "de gode gamle værdier". Faktisk kan du få fremgang, uden at andre skal bøde for det. Faktisk kan du få et langt større mål af succes ved at overholde en række etiske regler. *Lindhardt og Ringhof, 2008, 192 sider, 199,95 kr.*

HISTORIE

De danske cementfabrikkers bebyggelsesmiljø. En undersøgelse af forandringer i en branches industrielle miljø ved den anden industrielle revolution

Morten Pedersen

Siden 1870'erne har den danske cementindustri været et nordjysk fænomen. Især ved Aalborg forandrede fem fabrikker landskabet i en grad, man ellers ikke ser i Danmark. Bogen handler om den teknologiske revolution med særligt fokus på forandringerne i det industrielle miljøes landskaber og bygningskomplekser. *Syd-dansk Universitetsforlag, 2008, 263 sider, 248 kr.*

KOMMUNIKATION

Online ethos – webretorik i politiske kampagner, blogs og wikis

Elisabeth Hoff-Clausen

At kommunikere overbevisende handler ikke bare om, hvad der bliver sagt, eller hvordan det siges, men også hvem der siger det. Sådan lyder lærdommen fra den klassiske retorik og begrebet om afsenderes karakter og troværdighed, ethos. "Online ethos" ser på, hvordan ethos etableres og aflæses i online-miljøer, hvor vi ofte ikke ved, hvem de faktiske personer bag kommunikationen er. *Samfundslitteratur, 2008, 260 sider, 299 kr.*

KULTURHISTORIE

9/11, Passage 60

Tore Rye Andersen, Mads Anders Baggesgaard & Mads Rosendahl Thomsen (red.)

11. september 2001 står som dagen, hvor optimismen i kølvandet på Berlin-murens fald kæntrede, og de barske realiteter i form af krigen mod terror og islamismens indtog på verdensscenen meldte sig. Dette nummer af Passage tematiserer derfor skildringer af 9/11 i litteraturen, kunsten og medierne. *Aarhus Universitetsforlag, 2008, 133 sider, 120 kr. i løssalg*

LITTERATURHISTORIE

Karl Kraus – Kultur, samfund, kritik
Poul Ferland

Den østrigske forfatter Karl Kraus (1874-1936) har med sin kulturkritik øvet betydelig indflydelse på europæisk åndsliv siden det 20. århundredes begyndelse. Hans sjældne sproglige indsigt og præcision, hans vid, hans skarpe tanke og dens integritet kunne og kan man dårligt sidde over-

hørig. Denne bog råder bod på manglen på dansksproget litteratur om dette stadig aktuelle kraftcenter i europæisk åndsliv. *Books on Demand, 2008, 96 sider, 98 kr.*

POLITIK

Chokdoktrinen, katastrofe-kapitalismens opkomst
Naomi Klein

Naomi Kleins bog spænder over et halvt århundredes verdenshistorie fra Latinamerikas CIA-indsatte diktatorer i 1970'erne til "genopbygningen" af Irak efter den amerikanske invasion. Hendes research er banebrydende, og bogen påviser, i hvor høj grad politiske ideer og samfundsopfattelser kan gøres medansvarlige for de overgreb, der finder sted i verdens brændpunkter. *Forlaget Klim, 2008, 67 sider, 349 kr.*

PÆDAGOGIK

Pædagoguddannelsen på tværs, Dannelse i en verden af foranderlighed
Bodil Høyer og Bjørn Hamre (red.)

"Pædagoguddannelsen på tværs" er en indføring i de faglige elementer, der indgår i at uddanne sig til pædagog – i et praksisfelt, hvor den studerende møder forskellige målgrupper: børn og unge, mennesker med sociale problemer og mennesker med nedsat funktionsevne. Pædagoguddannelsens fag introduceres, dvs. pædagogik, dansk, kultur og kommunikation, individ, institution og samfund samt linjefagene. *Bogforlaget Frydenlund, 2008, 599 sider, 349 kr.*

RELIGION

Kilde eller kanon? Kampen om den danske bibel

Christian Halvgaard

Teologer, filologer og forskellige trossamfund har gennem tiden sat hvert deres fingeraftryk på oversættelser af Bibelen. Religionshistorikeren Christian Halvgaard blotlægger i denne bog den mangeårige strid om den danske bibel og undersøger, hvilke skjulte dagsordener der ligger bag oversættelsesarbejdet, og hvordan udmønter de sig i praksis? *Museum Tusulanums Forlag, 2008, 252 sider, 198 kr.*

SAMFUND

Hellig krig i Mellemøsten, Det 20. århundredes historie
Svend Lindhardt

Kan der blive fred i Mellemøsten, når de stridende parter bliver mere og mere religiøst fanatiske? Hellig krig i Mellemøsten analyserer konflikten og de religiøse grupper inden for islam, jødedom og kristendom. Bogen henvender sig til fagene religion, samfundsfag og historie på ungdomsuddannelserne. *Bogforlaget Frydenlund, 2009, 168 sider, 169 kr.*

KOMMUNIKATION SOM KOMPETENCE- OG KONKURRENCEPARAMETER

UDDANNELSE I BUSINESS COACHING

Business coaching er et redskab, der har til formål at hjælpe dig og din virksomhed med at nå jeres mål. Det er en dialogbaseret metode, der kan skabe et målrettet, bevidstgørende og motiverende arbejdsmiljø. Udgangspunktet er via spørgsmål og dialog at finde den positive dynamik og energi, som skaber udvikling og handling frem for frustration og stagnation.

Uddannelsen er modulbaseret.
Første hold begynder 31. marts 2009.

SPROG SOM MERVÆRDISKABER

Når sproget er på arbejde – sprog som virksomhedens første konkurrenceparameter.

Workshop den 14. maj 2009, kl. 12 - 18.
I samarbejde med Syddansk Universitet og
Forbundet Kommunikation & Sprog.

SPROGTEKNOLOGISKE KURSER I ÅRHUS OG KØBENHAVN

Ved anvendelse af sprogteknologiske redskaber kan sprogopgaverne løses på et højere kvalitetsniveau og meget mere effektiv – og det kan ses på bundlinjen.

KOM GODT I GANG MED TRANSLATOR'S WORKBENCH

Århus: 5. marts 2009, kl. 10 - 16
København: 10. september 2009, kl. 10 - 16

SPROGMEDARBEJDERENS VÆRKTØJSKASSE

Århus: 22. - 23. april 2009, kl. 10 - 16
København: 28. - 29. oktober 2009, kl. 10 - 16

VIDERE MED TRANSLATOR'S WORKBENCH OG TAGEDITOR

Århus: 30. april 2009, kl. 10 - 16
København: 22. oktober 2009, kl. 10 - 16

KOM GODT I GANG MED MULTITERM

Århus: 11. juni 2009, kl. 10 - 16
København: 8. december 2009, kl. 10 - 16

LÆS MERE OM ARRANGEMENTERNE PÅ www.asb.dk/cee "Kurser og konferencer"

Sidste frist for debatindlæg til nr. 5 er mandag den 2. marts kl. 10. Et debatindlæg kan sendes med post eller e-mail: magisterbladet@dm.dk. Debatindlæg må ikke være på over ca. 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen. Håndskrevne indlæg optages ikke. Længere indlæg i form af faglige kommentarer eller kronikker bringes efter aftale med redaktøren.

Humboldts uddannelsesreformer og nationalismen

Tak til Allan Tarp for hans læserbreve i Magisterbladet nr. 1 og 3/2009 om behovet for at leve op til de uddannelseskra-
v, som OECD stiller. De er meget mere nuancerede end hans første hårde fremstød i Magisterbladet nr. 19/2008, hvor han erklærer krig mod den uddannelsestradition, som navnet "Humboldt" står for. Jeg vil slet ikke stå i vejen for hans indlysende argumenter angående den nuværende situation og den debat, han kræver.

Argumenterne ville dog stå endnu stærkere, hvis de kunne fremføres uden at gøre brug af forvrængende historiske fremstillinger: Frankrig = oplysning og Preussen = nationalisme. Er det sådan, skoleelever og studerende skal opfatte denne periode? Så var det bedre, at vi slet ikke talte om tiden før grundloven, før 1849. Skal vi ikke prøve at forstå den tid på dens egne præmisser? Oplysningen gennemsyrede alle hoveder i Europa, der havde råd til at læse kritisk og videnskabelig litteratur. Humanisten og ministeren Wilhelm von Humboldt (1767-1835) og hans yngre bror, naturforskeren Alexander von Humboldt (1769-1859), er kun to navne ud af tusinder fra hele Europa, flere århundreder igennem. De levede i en tid, hvor man tænkte sig meget om, før man offentliggjorde reformforslag, der kunne koste ens embede, flere års fængsel eller selve hovedet. Især Frankrigs spæde forsøg som demokrati er et eksempel på, hvor hurtigt man kunne miste sit hoved i utide. Vore moderne samfund skylder dem tak, der vovede at debattere under disse forhold. Derfor skal vi også anerkende disse menneskers initiativer til at sætte uddannelsen i system. At de selv var præget af den til enhver tid gældende tidsånd på godt og ondt, må vi bære over med.

Når oplysningen var og stadig er Europas adelsmærke, så er nationalismen vort fælles onde, en ideologi, der taler til flokdyrinstinkterne, og som desværre til denne dag kopieres i resten af verden. Et af verdens stærkeste musikstykker, det franske demokratis nationalsang, hører til de tidligste vidnesbyrd af rendyrket nationalisme med al sin sprøjten af fjendernes urene blod over markerne. Derimod synger Morten Messerschmidt, når han er i højt humør, ikke "Preußen, Preußen über alles". Hvorfor ikke? Fordi nationalbegejstring og enhedsbejstræbelser ikke harmonerede med kongeriget Preussens statslige interesser. Da Wilhelm von Humboldt grundlagde universitetet i Berlin, var Preussen så meget trængt i krogen af Napoleon, at kongen så sig nødsaget til at frigøre og inddrage sit folk og tillade reformer. Dette kan næppe kaldes for nationalisme. Da Napoleon var besejret, gik reformerne også straks i stå, og den nationalliberale bejstræng kom under politiopsyn. De, der ikke gad vente længere på reformer, købte sig en enkeltbillet til Amerika.

Så lad os dog anerkende, at oplysning, folkestyre og nationalisme har været forbundne fænomener, der ikke kan tilskrives

bestemte lande. Ved næste EU-afstemning skal vi se, om denne sammenhæng stadig gælder. Ellers held og lykke med uddannelsesdebatten!

Anton Englert, arkæolog, ph.d.

Overlevelse kræver globaliserede modulopbyggede tertiære uddannelser

I min kommentar til Anton Englert i Magisterbladet nr. 3/2009 stod oprindeligt, at det Humboldtske skolingssystem vil nedsætte EU's befolkningstal til 10 % på 200 år. Dette blev i bladet ændret til "med 10 %", hvilket giver indtryk af at befolkningstallet kun nedsættes til 90 %. Det slører advarslen om, at forsøges alle presset igennem Humboldts dannelsesskoling, der kun er beregnet på eliten, vil den forvandles til en veritabel udryddelsesmaskine, der kun kan stoppes af en OECD-ledet skolingskommission.

Fx er det vigtigt at basere den forestående revision af universitetsloven på OECD's universitetsundersøgelse fra 2004. Dvs. følgende forhold må ændres: Al tertiær uddannelse skal samles på universiteterne, også de korte og mellemlange videregående uddannelser, specielt skal der ske en integration af University College- og University-systemet. Al tertiær uddannelse skal samles under ét ministerium mod nu tre. Al tertiær uddannelse skal opbygges af koordinerede moduler, som hurtigt kan suppleres med nye moduler i tilfælde af skift af studium, universitet eller senere job i modsætning til nu, hvor universitetet kun tilbyder ukoordinerede moduler sammenpakket i embedsuddannelser, der måske var relevante i Preussen for 200 år siden, men som er alt for ufleksible i en global vidensøkonomi. Al tertiær uddannelse afsluttes med en toårig diplomgrad eller en fireårig bachelorgrad, og man må ikke som nu påtvinge de studerende en mastergrad. I øvrigt bør mastergrader være erhvervsrettet i stedet for som nu kun universitetsrettet. Universiteterne skal give adgang til alle, der har afsluttet en sekundær skoling, og tillade, at førsteårs-moduler kan tages sidste år i sekundærskolen i modsætning til nu, hvor der kun er adgang gennem et gymnasium, hvortil kun de bedste har adgang, og kun de bedste kan gå videre, og som ikke tillades at indtage førsteårs-moduler i sit undervisningstilbud. Al undervisning på bachelorniveau skal fortages af ph.d.-uddannet personale, der vil kunne opnå faste stillinger ved en integration af alle tertiære uddannelser i stedet for som nu at friste en kummerlig tilværelse som livslang timelærer eller acceptere ansættelse som ufaglært i det øvrige skolesystem. Professorstillinger bør forbeholdes personer, der har skrevet både ph.d.-afhandling og disputats i modsætning til nu, hvor mange mangler begge og dermed forhindrer forskningen i at tilpasse sig det senmoderne samfunds behov. Ved at fastholde en ukoordineret modulopbygning og forbyde adgang til de øvrige tertiære uddannelser forhindrer det Humboldt-

ske universitetssystem den underliggende skoling i at globalisere sig og blive til en grundskole for børn til 7. klasse efterfulgt af et fireårigt realgymnasium for alle, ligeledes opbygget af koordinerede halvårsmoduler med skriftlig eksamen og med mulighed for at tage universitetsmoduler det sidste år.

Derfor er det ikke nok at revidere universitetsloven. Hele det danske skolingssystem skal revideres af en OECD-ledet skolingskommission.

Allan Tarp, lektor, Grenaa Gymnasium

Ønsketænkning med tæskeholdsgaranti

Kære Jan Andersen. Hvis ikke andre vil, så vil jeg meget gerne bakke 100 % op om dit debatinitiativ angående ældrearbejdsløsheden (Magisterbladet nr. 3/2009).

Jeg har også prøvet at få svar på det kildne spørgsmål, om de aktiverede, herunder de fuldtidsaktiverede, virkelig ikke regnes med, når den "historisk lave arbejdsløshed" udbasunerer. Det svar har vi nu fået via Jens Mølbach fra AC: "Personer i aktivering indgår ikke i ledighedstallene".

Jeg må give dig ret i, at Magisterbladets svar virker uldent, men at skrive, at bladet "løber med en halv vind" finder jeg for blødt formuleret. Nej, Jan, vort fagforeningsblad har bevidst vildledt os med en usandhed, der i årevis har fået os +55-årige til at føle os værdiløse, for hvorfor havde man ingen job til os, når nu "arbejdsmarkedet skreg efter hænder"?

Nej, som med så mange andre af regeringens udspil drejer det sig om simpel løgn, om bevidst bedrag, når man har talt om "uhørt lav arbejdsløshed", hvad jeg ganske rammende (synes jeg selv) har kaldt "præstationsforbedrende ønsketænkning ophøjet til dogme med tæskeholdsgaranti for alle, der ved bedre".

Godt gået, Jan Andersen, vi kan stadig nå at få væltet den reformaregering, inden vi går på efterløn.

Per Åstrup Olsen, mag.art.

Videnskab ifølge Sander

I Magisterbladet nr. 3/2009 kan man læse, at DM-medlemmet Marie-Louise Bech Nosch er en af de fem modtagere af videnskabsministeriets EliteForskningspris 2009. Det fremhæves, at det i år er første gang, at prisen uddeles til kvinder, hvoraf Nosch altså er en ud af to.

Nosch er imidlertid ikke kun en usædvanlig prismodtager i kraft af sit køn, men også i kraft af det fagområde, hun repræsenterer: humaniora. Det er tredje år, Helge Sanders forskningspris uddeles i sin aktuelle form. I løbet af de tre år er der uddelt i alt 17 priser. Heraf er de 13 gået til forskere inden for de tekniske, naturvidenskabelige og medicinske områder. Derimod er kun tre humanister fundet værdige. Helt sløjt står det til inden for samfundsvidenskab: Kun en enkelt økonom har sneget sig med i eliten.

Endnu mere påfaldende bliver det, hvis man ser nærmere på de humanistiske prismodtageres forskningsfelter. Marie-Louise Bech Nosch er leder af et center, som både af sig selv og andre frem-

hæves for at have knyttet naturvidenskabelige metoder til den humanistiske forskning. Sidste års humanist, Vincent F. Hendricks, arbejder med erkendelses logik, bl.a. i relation til matematik og logik.

Misforstå mig ikke: Jeg er sikker på, at både Nosch og Hendricks er fremragende forskere, hvis arbejde fortjener at blive belønnet. Det gælder sikkert også de øvrige prismodtagere inden for hver deres felter. Men prisuddelingen har nu igennem tre år demonstreret et snæversyn fra Videnskabsministeriets side, som desværre næppe er en tilfældighed.

Problemet er ikke så meget, at humanister og samfundsvidenskabsfolk kan føle sig overset. Problemet er, at det hermed demonstreres, hvordan visse videnskabelige felter og problemstillinger simpelthen ikke finder vej til ministeriets radar. Vi står som individer og samfund over for en lang række udfordringer, som har at gøre med begreber som identitet, forståelse og mening i relation til såvel kulturelle som samfundsmæssige forandringsprocesser, fra det lokale til det globale. Kan det passe, at der inden for de fagområder, som beskæftiger sig med den slags problemstillinger, ikke findes en eneste forsker, som hører til i elitedivisionen?

Eller er svaret det simple, at naturvidenskaben ifølge Sander er den eneste sande videnskab?

Lars K. Christensen, museumsinspektør, seniorforsker, Nationalmuseet, Danmarks Nyere Tid

Trænger du til en opgradering af dine kommunikationsmetoder i den ny tværmediale medievirkelighed?

Kom til informationsmøde på Masteruddannelsen i Cross-Media Communication. Få inspirerende inputs fra uddannelsens undervisere og studerende. Vi byder på en lille forfriskning.

Onsdag 25. marts 2009 kl. 17.15-19.00.

Københavns Universitet Amager
Njalsgade 128, 2300 København S, lokale 24.0.11.

Læs mere: <http://cross-mediacom.dk>

Undervisning i de pædagogiske fag

**Motivation og
Specialpædagogik
udkommer
ultimo marts**

**Skrevet af
førende
forskere**

**256 sider
kr. 199,-**

**160 sider
kr. 149,-**

Specialpædagogik i skolen, Motivation og Praktisk pædagogik

- tre nyheder i Gyldendals Lærebibliotek

Gyldendals Lærebibliotek er bøger til pædagogik og psykologi på lærerseminariene. Serien spænder fra solide grundbøger over bøger om afgrænsede pædagogiske emner til bøger med redskaber til løsning af konkrete pædagogiske problemstillinger.

Praktisk pædagogik

Praktisk pædagogik handler om undervisningsmetodik. Bogen giver råd og ideer om det pædagogiske håndværk. Ideerne bygger på forskning og praktisk erfaring med undervisning i folkeskolen. Den er rig på praktiske eksempler og afsluttes med et appendiks med en række redskaber, som læreren kan bruge i sit daglige arbejde.

Motivation

Motivation handler om den pædagogiske relevans af det psykologiske begreb, motivation og indfører i begrebets historie og dets placering i psykologien. Bogen præsenterer syv former for motivation, der spiller en afgørende rolle for undervisning og læring.

Specialpædagogik i skolen

Specialpædagogik i skolen er en ny antologi med artikler om specialpædagogikkens faglige hjørnesteine, konkrete indsatsområder og organisatoriske former. Bogen er skrevet af førende forskere inden for området. Den henvender sig primært til linjefags- og PD-studerende i specialpædagogik.

**416 sider
kr. 249,-**

Priser ex moms

GYLDENDAL
- veje til viden

www.gyldendal-uddannelse.dk

Tlf. 33 75 55 60

Seminariebladet

Krise

side 42

Kan man blive fyret i nattøj?

side 43

Grå dage over landet

side 44-46

Et lærestykke i ytringsfrihed

side 47

Usikkerhed blev sået

side 48

Det har inspireret dem

side 49-51

Bolette Rottbøll:
kynisme eller inkompetence
side 45

Krise

Når jeg her til morgen har sat mig til computeren med en kop kaffe lige akkurat uden for væl-teafstand til tasterne, er det med udsigt til en grå dag, der har lidt svært ved at bestemme sig for, om det skal være sol, sne eller bare slud.

Radioen har informeret mig om, at det israelske valg tegner til at være faldet sådan ud, at politikerne vil holde hinanden i skak, og ingen vil være tilstrækkeligt stærke til at turde forhandle med palæstinenserne om en løsning på konflikten.

I de forløbne uger har danske politikere vist anderledes handlekraft ved at bevilge milliarder til nødlidende banker og talt om at give nogle flere, hvis det ikke er nok.

Samme handlekraft er svær at få øje på, når det gælder uddannelsessektoren. Bevares, det lykkes stadig den ansvarlige minister at få smidt en bombe som "mere sved på panden i idræt" til glæde for kernevælgerne, men når det kommer til strategisk styring og nødvendig økonomi for at få uddannelserne ud af deres nuværende krise, fortaber svaret sig i tåge.

I stedet for at hoppe fra det ene hovsaforslag til det næste må man (selv)kritisk analysere, hvad der har medført den nuværende krise for professionsuddannelserne og her specielt pædagog- og læreruddannelserne. Her kan man tage en undersøgelse foretaget af Kommunalt Anvendt Forskning, der peger på de studerendes forventning om samspil mellem praktik og teori og samvær med underviserne som centralt. På samme måde peges der på vigtigheden af, at uddannelserne har en klar faglig profil og forholder sig kritisk til modulisering i professionshøjskolerne på tværs af de studerendes ønsker om en klar professionsretning. Den managementfikserede fokusering på økonomi som styringsredskab, hvor det er blevet et mål i

sig selv at nedbringe ratioen mellem lærere og studerende, står med andre ord som en central forklaring på, at pædagog- og læreruddannelserne er bragt ud i frit fald.

Mens liberalismen ikke har sejret mere, end vi kan stå sammen om at lade staten intervenere massivt i forhold til finanssektoren, er taxameterstyring af uddannelsesøkonomi øjensynlig hævet over politisk debat til en sfære af uomtvistelig uomgængelighed. Set fra gulvet (eller kateteret) er det bare ret ærgerligt, at undervisningsmiljøerne i professionshøjskolerne lider under de fyringer, der er en konsekvens af nedgang i bevillinger som følge af vigende søgning, og at professionshøjskolerne skal varetage en række opgaver til professionsudvikling uden de nødvendige ekstra bevillinger.

Den aktuelle virkelighed på professionshøjskolerne står i skærende kontrast til den politiske målsætning i globaliseringsaftalen. Det er ikke nok at afsætte reserver for det fremtidsscenarie, at uddannelserne er i stand til at udvide kapaciteten, når virkeligheden er, at aktiviteterne indskrænkes med rekrutterings- og fastholdelsesproblemer særligt i pædagog- og læreruddannelserne.

Hvis man vil noget med målsætningen, er det nødvendigt at føre en aktiv politik med investeringer og kvalitetsløft i stedet for at afvente, at udviklingen vender af sig selv, eller udelukkende at satse på at tale uddannelserne op.

Når partierne bag globaliseringsaftalen skal se på udmøntningen af midlerne, må de forholde sig til nedgangen for de uddannelser, der spiller en central rolle for samfundets sammenhængskraft og fastholdelse af en fælles demokratisk vision.

Seminariebladet udkommer fire gange om året. Næste nummer udkommer den 15. maj 2009.

Redaktion: Hanne Schneider, Anders Hamming og Hans Beksgaard

Redaktionssekretær: Mette Engell Friis

Forside: Henrik Petit

Kan man blive fyret i nattøj?

Bolette Rottbøll sad – som 12 andre kolleger – og ventede ved telefonen en tidlig morgen. To ud af en lille udvalgt bruttogruppe af undervisere inden for linjefaget udtryk, musik og drama på UCC ville få en fyreseddel.

af Mette Engell Friis · mef@dm.dk Foto: Henrik Petit

Computeren bliver lige tjekket en ekstra gang, før hun sætter sig til morgenbordet. Jo, mail-programmet er åbent.

Hendes mand nusser hendes skulder, da hun går forbi. De sender hinanden et indforstået blik.

“Jeg plejer at være så god til at sove, men det er ikke blevet til meget i nat”, siger Bolette Rottbøll, mens hun skænker en kop dampende stærk te op.

Ved siden af hende ligger telefonen, og selvom klokken endnu kun er ti minutter i syv, skæver hun indimellem til den. Ligesom 12 andre kolleger fra UCC er Bolette Rottbøll nemlig blevet beordret til at sidde ved telefonen mellem klokken syv og halv otte denne råkold morgen i februar. Halvanden time før normal arbejdstid.

UCC havde i første omgang talt om, at institutionen risikerede at stå over for massefyringer. Den melding er hen ad vejen skrumpet ind, og nogle tillidsfolk har hørt chefer udtale, at meldingen om massefyringer først og fremmest blev fremsat, så UCC var juridisk på rette vej, hvis der rent faktisk blev tale om en større fyringsrunde – hvad man dog ikke regnede med.

“Det er enten meget kynisk eller meget inkompetent at sige den slags. De må da være klar over, hvad det sætter i gang af spekulationer blandt medarbejderne”, siger Bolette Rottbøll, der underviser i linjefaget udtryk, musik og drama.

Hun kigger op på uret. Tre minutter over syv. Telefonen er stadig tavs.

Makeup gik ikke

Bolette Rottbøll har forsøgt at finde ud af, hvilke kriterier ledelsen vil lægge til grund for fyringerne.

Tidligt havde det lydt fra tillidsfolkene, at kriterierne skulle være objektive. Men konkrete

Bolette Rottbøll er beskæmmet over, at hun først reagerede på en kaotisk situation, da hendes eget job var i fare.

udmeldinger fra ledelsen har ifølge medarbejderne været få, mens gisningerne blandt underviserne har været mange.

Bolette Rottbøll er selv i gang med en masteruddannelse, men da det ikke er hendes nærmeste ledelse, der står for fyringerne, tvivler hun på, at det faktum bliver taget med i overvejelserne.

7.18 viser uret. Hun rejser sig rastløst og op-daterer computeren. Ingen nye meddelelser.

“Vi skulle vist få en mail fra tillidsrepræsentanten, når det hele er overstået”, siger hun forklarende.

Hun spiser prøvende en skefuld yoghurt med frisk frugt. Appetitten er ikke stor.

“Jeg ville lægge makeup, men det gik ikke. Det kom ud over det hele, så jeg tørrede det af igen”, smiler hun.

Men tøj har hun fået på.

“Helt ærligt, kan man blive fyret i nattøj? Det ville jeg i hvert fald ikke bryde mig om”, kommer det med morbid humor.

Ingen lettelse – kun kaos

Endelig runder klokken halv otte. Stadig ingen opringning. To minutter over halv otte er der en e-mail. Ingen fyringer på Frøbelseminariet, melder den.

Bolette Rottbøll burde kunne ånde lettet op, men sådan føles det ikke.

“Alt er kaos inde i mig lige nu”, siger hun, mens hun tager tøj på for at tage på arbejde.

“Jeg kommer ikke sent hjem”, siger hun, da hun giver sin mand et stort knus. Trætheden ligger lige under overfladen.

På vej i toget funderer hun over forløbet. Snakkene med kollegerne de seneste måneder. Følelsen af ikke at kunne orientere sig ordentligt. For hende kulminerede det, da hun en sen eftermiddag for et par uger siden skrev en vred kronik.

“Men jeg gjorde det jo først i det øjeblik, jeg selv kom i skudlinjen. Først dér mandede jeg mig op til at gøre noget. Det er beskæmmende, at det skulle komme så langt, for jeg sagde fra”.

Toget kører ind til perronen. Det er tid til at tage de sidste kilometer til Frøbel på cykel.

“Det føles helt vildt at skulle ind på arbejde efter sådan en morgen”, lyder det til afsked.

Klokken 8.30 samme morgen besluttede underviserne på Frøbelseminariet at nedlægge arbejdet. De skrev efterfølgende et brev til rektor Laust Joen Jakobsen og direktionen på UCC, hvor de udtrykte deres frustration over situationen.

Mismod og usikkerhed

Hvordan skildrer man mismod og usikkerhed, men også håbet om bedre tider? Måske ved at lade steder og ting fortælle historien. Det er, hvad fotograf Henrik Petit har gjort på de kommende sider. Billederne kunne være taget mange steder, men de stammer alle fra Frøbelseminariet på Frederiksberg.

Grå dage over landet

Professionshøjskolerne er præget af alt fra følelsen af kaos og utryghed til forsigtig optimisme i disse måneder. Fyringsrunderne bliver øjensynligt ikke så omfattende som frygtet. Men ingen ved rigtigt noget med sikkerhed, for kommunikationen halter i høj grad langt de fleste steder.

af Mette Engell Friis · mef@dm.dk

Foto: Henrik Petit

Først hørte man dommedagsklokken bimle over øde skolegårde og gennem forladte gange.

“Massefyringer” stod der med sorte bogstaver overalt. Men efterhånden som datoerne for fyringerne kom tættere på, viste og viser det sig, at antallet formentligt ikke i denne omgang bliver så slemt som frygtet.

Fratrædelsesordninger, efterløn og manglende forlængelse af kontrakter har taget toppen af fyringsbjerget.

“Men i virkeligheden er det lige slemt for os som medarbejdere, om der er to eller tyve, der skal fyres, fordi usikkerheden og den manglende information er så massiv”, som en underviser på Sjælland siger.

“Vores HR-funktion har aldrig vist sig som personaleafdeling. De er alene et fyringskontor”, mener en ansat ved UCC i København.

Steen Simonsen, tillidsrepræsentant på læreruddannelsen under VIA, nikker genkendende.

“Hos os har der været stor utilfredshed med både selve processen og resultatet af de drøftelser, der har været med ledelsen”, siger han, men understreger dog, at den dårlige kommunika-

tion primært skyldes budgetproceduren, som har været alt for tidspresset.

“Diskussionerne i hovedsamarbejdsudvalget og SU har ligget oven i hinanden, hvilket har betydet, at det har været svært at skabe et overblik over, hvad der skulle ske”, siger han.

En formulering, der går igen blandt flere af de medarbejdere, Seminariebladet har talt med. Manglende overblik, kaos, usikkerhed, lyder det.

De gode historier på Facebook

På Fyn ser Henriette Vognsgaard, tillidsrepræsentantsuppleant på pædagoguddannelsen i Odense, lidt lysere på dagligdagen og fremtiden end gennemsnittet.

UC Lillebælt lider p.t. ikke under stærkt vigende optag. Man har valgt en strategi baseret på en offensiv markedsføring, som kredser om, hvor vigtigt det er at fortælle de gode historier om institutionen, uddannelserne og fremtidsmulighederne. I det arbejde bliver Facebook eksempelvis brugt.

“Som tillidsrepræsentanter appellerer vi stærkt til, at ledelsen gør sig umage med at skaffe sig et overblik over udviklingen. Efter vores mening er det tvingende nødvendigt at have et overblik over kompetencerne hos medarbejderne, og hvordan de kan bruges, så vi undgår fyringer”, siger Henriette Vognsgaard.

Samme initiativer er der ikke umiddelbart tilløb til hos UCC i København.

“Meldingen fra ledelsen her er, at der kan komme en overtalighedsrunde allerede igen om et halvt år”, siger tillidsrepræsentant Hanne Schneider, som begynder at synes, at nogle stillinger efterhånden minder om projektansættelser.

“Min tolkning er, at overtalighedsrunder med varslinger med så korte intervaller

kan minde om projektansættelser eller korte ansættelsesforhold. Set fra min side er der en modsætning mellem at være ansat i kort tid med hyppige varsler om afskedigelse og at være med til at udvikle faglige miljøer og

Kriterierne for fyringer

“Vi har besluttet at afskedige dig som underviser på grund af arbejdsmangel”. Sådan kunne indledningen på et af de afskedigelsesbreve, som i den seneste tid er blevet sendt rundt, sagtens lyde.

Kriterierne bag fyringerne er mindre ligetil.

En rundringning til landets UC'er viser, at der er stor forskel. Dels på, hvilke kriterier man lægger til grund for fyringerne, dels hvem der rent faktisk har kendskab til kriterierne.

Hos nogle er det besluttet i HSU, andre steder har ledelsen udmeldt kriterierne til medarbejderrepræsentanter, som derefter har ladet dem sive.

Her et lille udpluk af de kendte kriterier:

- uddannelse
- undervisningskompetence
- samarbejdskompetence
- omstillingsevne
- fleksibilitet
- kompetencer i forhold til udvikling og innovation
- særlige faglige kompetencer i forhold til faget og fagmiljøet
- varetagelse af specialfunktioner

Hvorfor skal der fyres?

Årsagerne er mange, men blandt andet handler det om:

- faldende ansøgertal til de største uddannelser: lærer, pædagog og sygeplejerske
- frafald blandt de studerende
- finanslovsbesparelser på 160 millioner i 2008
- magert udbytte – 40 millioner – af globaliseringspuljen
- omlægning af læreruddannelsen, som betyder, at nogle fag bliver væsentligt større, mens andre bliver mindre, og nogle i praksis glider ud af fagrækken
- fusionerne, som formentlig koster en del penge

sikre progression i de studerendes læreprocesser, herunder mindske frafaldstendenser”, siger hun.

Fra dannelse til markedstænkning

Og at det er underviserne, der hovedsageligt får de fyresedler, der skal deles ud, er der ingen tvivl om.

Stabsfunktionerne er meget lidt ramt, viser en rundspørge til landets UC'er. Udviklingsafdelingerne ser også ud til stort set at gå fri. Det er grunduddannelserne, der især må holde for, og det er især undervisere i de mindre fag, der modtager et brev, hvor fyringen bliver begrundet med manglende arbejde.

Værksted, musik, sundhed, krop og bevægelse, natur og teknik, geografi og pædagogik er nogle af de fag, der bliver barberede.

“Hele argumentationen om, at man indfører professionshøjskoler for at styrke grunduddannelsen, er jo til grin, når man allerede andet år får krav om besparelser”, siger Steen Simonsen fra VIA.

“Efter min mening har vi ikke længere en uddannelsespolitik, men en markedspolitik. Taxameterprincippet bliver betragtet som en naturlov, så lavere elevtal automatisk giver et fald i betalingen. Vi er gået fra dannelses-tænkning på uddannelsesinstitutionerne til ren økonomisk markedstænkning, hvor de studerende i stadig højere grad bliver overladt til sig selv, selvom alle undersøgelser viser, at de studerende netop ønsker mere tid med deres undervisere”.

Steen Simonsen ser endnu ikke tegn på, at kollegerne på VIA søger væk i frustration. Men: “Generelt er folk glade for deres arbejde. De ser det som spændende og meningsfyldt, og det er noget, man brænder for. Af samme grund bliver man også gal, når man ikke føler, man kan gøre jobbet ordentligt, og jeg vil da ikke afvise, at det på sigt kan få nogle til at søge væk”, siger underviseren i pædagogik, som selv føler, at hans undervisning indimellem føres med central hånd.

En gryende modstand

At han taler på manges vegne, vidner et brev fra underviserne på Peter Sabroe Seminarieret

under VIA om. Den 21. januar skrev de i frustration til direktør Peter Friese:

“Vi er dybt optagede af at lave den bedste mulige uddannelse, men udelad venligst fraser som “uddannelse i verdensklasse”, når der snarere er tale om “udhulning i verdensklasse”.

Peter Friese svarer allerede samme dag og hæfter sig især ved, at brevet er et brud på sædvanlig tone og kommandovej:

“Så mit forslag er, at I trækker jeres mail tilbage for nuværende – den kan jo fremsendes igen – og inviterer til et dialogmøde i stedet”, lyder direktørens svar.

Steen Simonsen vil ikke kommentere denne disput, men generelt mener han, at ledelsen giver udtryk for, at man er interesseret i dialog om fremtiden. I realiteten bliver den dog ofte envejs. Oppe fra og ned.

“Men jeg synes, jeg oplever en gryende modstand på VIA. Folk bliver mere og mere parate til at gøre noget ved forholdene og ikke bare bukke hovederne. Der foregår mange snakke, og der er ingen tvivl om, at de er med til at skabe en større faglig bevidsthed og sætte fokus på, hvad der er vigtigt i vores arbejde”, siger Steen Simonsen.

Så mange bliver fyret

DM erfarer, at de faktiske fyringer i denne omgang ender således:

- University College Lillebælt: 20
- University College Sjælland: 5-6
- VIA University College: 14
- University College Nordjylland: 7-8
- University College Capital: 5-6

Vil ikke være lærere og pædagoger

En ny undersøgelse foretaget af Zaper for Ugebrevet A4 viser, at kun hver tiende af de unge mellem 16 og 24 år gerne ser sig selv ansat i den offentlige sektor om 10 år.

Helt i bund ligger job i folkeskolen, børnepasning og ældreomsorgen, som henholdsvis 62, 65 og 68 procent af de unge ligefrem forbinder med lav prestige.

KILDE: UGEBREVET A4

Udtalelse fra pressejurist Oluf Jørgensen, Danmarks Journalisthøjskole, i forbindelse med David Erichsens indlæg:

“Meddelelsen fra VIAs informations- og pressechef er et pinligt forsøg på at bremse de ansattes lyst til at bruge deres ytringsfrihed. (...) Retten til at ytre sig er særlig vidtgående med hensyn til spørgsmål om ressourcer, fx konsekvenser af nedskæringer. Den enkeltes ytringsfrihed er ikke begrænset til eget arbejdsområde. Den omfatter også konsekvenserne for hele institutionen”.

Et lærestykke i ytringsfrihed

Fyringer og generel usikkerhed om udviklingen på landets University Colleges har mange udtryk. På Peter Sabroe Seminariet under VIA udviklede en skrivelse fra pressechefen sig til en sag, der både fik spalteplass i medierne og blev til undervisningsmateriale for en flok studerende.

af Mette Engell Friis · mef@dm.dk

Først følte han kun vantro og undren. Så fulgte vreden. Og i dens kølvand rejste hans indre underviser sig i begejstring.

Perfekt. Det helt rigtige udgangspunkt for en diskussion med de førsteårsstuderende,

han skulle have til praktikforberedelse. Sådan tænkte Niels Graverholt, da han havde sundet sig lidt over et indlæg i VIAs nyhedsbrev i december måned.

Heri skriver institutionens pressechef, at det vil være en god idé, at alle, som bliver kontaktet af en journalist, sender pressechefen en mail, hvor de skriver, hvem der har henvendt sig hvornår og om hvad.

“Det der med ytringsfrihed, det skal ledelsen bare holde fingrene fra”, siger Niels Graverholt, som til daglig er underviser på Peter Sabroe Seminariet i Århus.

Og hans reaktion kom prompte.

Pressechefens opfordring blev en perfekt case i den undervisning, han netop skulle i gang med. Hans elever skulle forberedes til

praktik. Tavshedspligt og ytringsfrihed var et givet emne i den forbindelse, og casen var perfekt til at illustrere, hvor vigtigt det er, at man er på vagt over for begrænsninger mod ens ret til at tale.

Pinlig bremseklods

“Når jeg sad med materiale, som var lige til at bruge og tillige stammede fra deres egen institution, var det indlysende at bruge det”, som han siger.

Siden udvidede han sit materiale ved at bede pressejurist på Danmarks Journalisthøjskole Oluf Jørgensen om en udtalelse til pressechefens brev.

“Et pinligt forsøg på at bremse de ansattes lyst til at bruge deres ytringsfrihed”, vurderede

Oluf Jørgensen, og hans svar kom fluks med som bilag i det compendie, Niels Graverholt har samlet som orientering til sine elever og kolleger.

Det samme gjorde et tidligere brev fra seminariets ansatte til VIAs bestyrelse, hvori underviserne udtrykker deres utilfredshed og bekymring med udviklingen i institutionen. Et brev, der afstedkom en svarmail fra VIAs direktør, Peter Friese, hvor han beder underviserne trække brevet tilbage og i stedet indkalde ham og rektor til en uformel snak.

I mailen skriver Friese blandt andet om undervisernes klagemåde: "Det er ikke godt, og det kan falde rigtigt dårligt ud for VIA som helhed og ikke mindst for Sabroes uddannelse".

Mailen blev også brugt i undervisningen af de studerende.

"Jeg anførte, at man kan vælge at opfatte Peter Frieses mails positivt: Han vil bringe underviserne til at forstå, at enhver bestyrelses opgave er at forholde sig til de overordnede linjer og ikke til så konkrete problemer som dem, undervisernes mail handler om. Og at man kunne tilføje, at medarbejderne også har en interesse i,

at al kommunikation foregår gennem ledelsen, så bestyrelsen ikke har mulighed for at blande sig i konkrete forhold i organisationen", siger Graverholt lakonisk.

En ordre trækkes tilbage

Underviseren har dermed fået samlet sin helt egen lille lærebog i ytringsfrihed.

Og sagen nåede da også at komme i medierne, hvor Jyllands-Postens Århus-udgave endog brugte lederplads på sagen.

Graverholts interesse for sagen, brevet fra Oluf Jørgensen og artiklerne i avisen har afstedkommet, at VIAs pressechef i slutningen af januar udsendte en mail, hvor han præciserer, at ytringsfrihed naturligvis gælder for alle ansatte.

"Hans første melding er måske ikke direkte trukket tilbage, men det er nok så tæt, som vi kommer det", siger Niels Graverholt, som på sin side har informeret sin rektor, direktør og sine kolleger om sit nye undervisningsmateriale.

"Jeg har ikke hørt noget fra ledelsen i den anledning. Men jeg har fået en del mails fra kolleger, som synes, det er godt, at sagen er kommet op".

Uddrag af informations- og pressechef David Erichsens indlæg i VIAs nyhedsbrev 5. december 2008:

"VIA skal spare, og journalistisk set er det ofte en god historie. Derfor er det sandsynligt, at pressen vil henvende sig i den kommende tid. (...) Det er umuligt at undgå negativ omtale i pressen, men det kan lade sig gøre at begrænse den. Det er vigtigt, da for meget dårlig omtale påvirker den måde, omverdenen opfatter VIA på, og det er ikke optimalt for optaget af studerende.

En effektiv måde at begrænse dårlige historier om VIA på er ved, at vi ikke modsiger hinanden i pressen. Derfor er det bedst, at det i et vist omfang er koordineret, hvem der udtaler sig om hvilke emner, og til hvilke medier. Alle, som kontaktes af en journalist i den kommende tid, bedes derfor give mig et praj om henvendelsen".

Såede usikkerhed

Tillidsfolkene reagerede samlet på pressechefs ideer om åbenhed

Er det her et kluntet forsøg på at tage modet fra os?

Det talte VIAs ansatte en del om i dagene efter, at pressechefens ord nåede ud til alle igennem institutionens nyhedsbrev.

"Det skabte usikkerhed og utryghed, fordi vi direkte fik at vide, at det var bedst, at vi ikke udtalte os til pressen om de grundlæggende prioriteringer på VIA. Det er jo netop de prioriteringer, vi mener, der er noget galt med, så det var naturligvis et potentielt problem, at vi ikke måtte udtale os om dem", siger Lars Ulrick Bøjstrup, tillidsrepræsentant for underviserne på pædagoguddannelsen Jydske.

Tillidsrepræsentanter og andre ansatte under VIAs pædagogisk-socialfaglige højskole skrev flere breve til bestyrelse og rektor. Breve, som egentlig skulle have været åbne, men som endte med at blive holdt inden for institutionen.

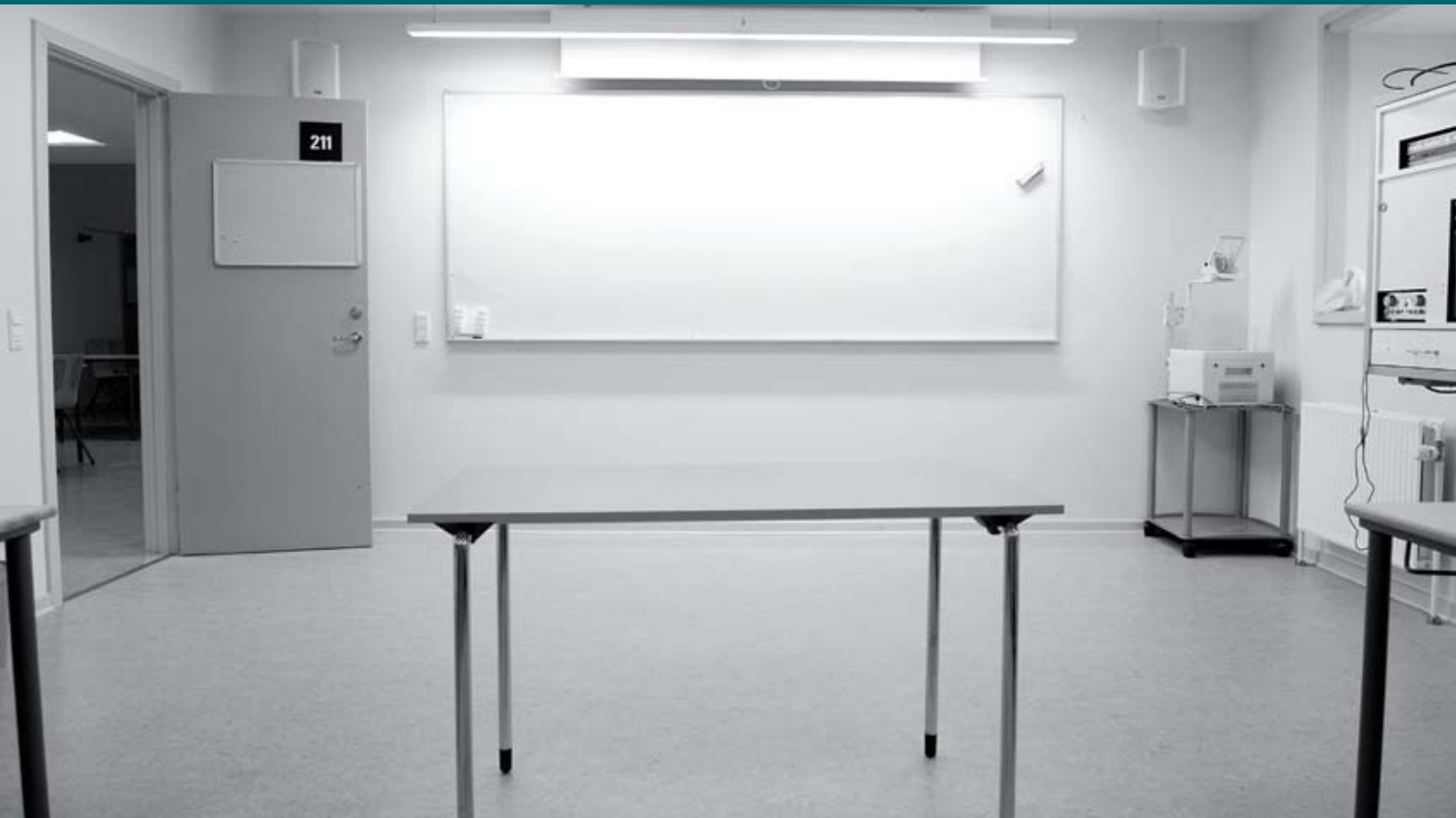
"Vi blev usikre på, hvad det ville afstedkomme, hvis vi sendte åbne breve efter den melding fra pressechefen", som Lars Ulrick Bøjstrup siger.

Der kom dog svar på de lukkede, åbne breve. Svar, som dog ikke var helt tilfredsstillende for tillidsfolkene. Men som et forsøg på at se

fremad er man blevet enige om blandt andet at afholde et dialogmøde mellem undervisere og studerende på tre pædagoguddannelser under VIA samt direktøren for pædagogisk-socialfaglig højskole. Mødet er aftalt til den 25. februar.

Samtidig har pressechefen undskyldt og trukket sin udmelding tilbage, og det synes Lars Ulrick Bøjstrup lukker den sag.

"Jeg er tilfreds med hans forklaring, og i dag føler jeg ikke, jeg behøver at være forsigtig med, hvad jeg siger".

Det har inspireret dem

Følgegruppen bag den nye læreruddannelse har blandt andet ladet sig inspirere af tre undersøgelser, mens de har arbejdet med at sammensætte en evalueringsplan. De kan alle findes på nettet, hvis man er interesseret i at læse mere.

1 Har du talt med din studerende i dag?

Der er for lidt praktisk indhold i uddannelsen. Derfor overvejer 21 procent af de 2.-semesterstuderende, som indgår i en AKF-undersøgelse (Anvendt Kommunal Forskning) om professionsbacheloruddannelser, at droppe deres studie. De studerende føler desuden ofte, at der er for lidt personlig tilbagemelding på deres arbejde.

En god vekselvirkning mellem teori og praksis. Det er de studerendes vægtigste grund til at vælge en professionsbachelor. Hvis de siden oplever, at den balance ikke lever op til deres forventninger, tager det ikke lang tid for dem at sende en udmeldelsesformular til studiekontoret.

En ny undersøgelse fra AKF tager udgangspunkt i netop den lave gennemførelsesprocent

i det pædagogiske hovedområde og søger at afdække årsager i et bredere felt.

Hele 70 procent af de 2.-semesterstuderende i undersøgelsen udtrykker, at balancen mellem teori og praksis havde stor eller særdeles stor betydning for deres valg af fag.

Undersøgelsen viser videre, at de, der overvejer at melde sig ud, giver som en af begrundelserne, at der er "for lidt praktisk indhold på uddannelsen". Et resultat, som svarer til, hvad tidligere undersøgelser af frafald på professionsbacheloruddannelser har vist, dog i noget mindre udstrækning.

For mange studerende spiller det at få personlig tilbagemelding fra underviserne, hvad enten det er undervisere på uddannelsesstedet eller i praktikken, en stor rolle. Hver femte udtrykker, at manglende personlig tilbagemelding fra underviserne på uddannelsesstedet er

grunden til deres overvejelser om at afbryde uddannelsen.

AKF-undersøgelsen tegner et klart billede af, at den alarmerende tilbagegang i søgning og gennemførelse i de uddannelser, der udbydes fra professionshøjskolerne – især lærer- og pædagogseminarierne – kan løses ved, at man udbygger koblingen mellem teori og praksis. Samtidig er det nødvendigt, at der er tilstrækkeligt mange undervisere til at sikre en personlig relation mellem undervisere og studerende.

Eller med andre ord: For at vende udviklingen med frafald og manglende søgning er det nødvendigt, at de studerende møder undervisere i langt højere grad, end det har været tilfældet over de senere år, lyder konklusionen.

Læs mere: www.akf.dk/udgivelser/2008/professionsbacheloruddannelserne/

2 Bedre image er nødvendigt
Fra 2007 til 2008 faldt søgnin-
gen til professionshøjskolerne
med ni procent. Hvorfor gik det
sådan? Det har forskere fra Ca-
pacent/Epinion set på for Un-
dervisningsministeriet. Konklusionen er blandt
andet, at skolerne har et dårligt image.

Demografi er ikke grunden til, at profes-
sionshøjskolerne mangler elever. Alder kan
heller ikke forklare det. Nej, ifølge Capacent/
Epinions undersøgelse af den faldende søgning
til professionshøjskolerne er der kun én over-
vejende grund, nemlig manglende prestige og

anerkendelse, som de kommende studerende
føler, hænger ved uddannelserne.

For at få vendt den udvikling er det derfor
altaførende at fortælle de positive historier om
uddannelserne og ikke mindst om professionen
og de karrieremuligheder, der findes, fastslår
rapporten.

Og når de gode historier skal fortælles, kan
man med fordel tage udgangspunkt i de for-
hold, som rent faktisk motiverer de potentielle
studerende, nemlig muligheden for at kunne
arbejde med og hjælpe mennesker. Netop det er
nemlig den helt overvejende motivationsfaktor.

En anden ting, der tiltaler de unge, er den

balancerede blanding mellem teori og praksis,
som professionsuddannelserne kan tilbyde,
ligesom de i høj grad ser professionsbachelor-
uddannelserne som både nyttige, relevante og
udfordrende.

Rapporten fastslår, at der dermed er kon-
struktive og positive muligheder for at vende
den nedadgående spiral.

Men det kræver, at de gode historier bliver
fortalt højt, ofte og lige med det samme, hvis
man skal forsøge at hæve søgningen allerede
fra 2009.

Læs mere: www.uvm.dk

**3 På fisketur efter
studerende**
De fleste potentielle lærer- og
pædagogstuderende kender al-
lerede til folk, der er uddannede,
viser undersøgelsen "Lærerstu-
derendes og pædagogstuderendes forestillinger
om uddannelse og profession" fra UCC. Og det
kan udnyttes til at hverve studerende

De læser jævnligt de negative artikler om
institutioner, skoler, elever og professionsbache-
loruddannelserne. Og de føler, at der ofte ikke
er den store respekt omkring de uddannelser,
de har søgt ind på.

Med andre ord: Lærer- og pædagogstude-
rende søger nærmest uddannelserne på trods,
er en af konklusionerne i undersøgelsen fra
UCC, som omfatter 250 lærerstuderende og
pædagogstuderende.

Rapporten viser også, at de studerende i høj
grad allerede kender uddannede lærere og
pædagoger fra deres omgangskreds – eller fra
deres vikarjob. Derfor anbefaler rapporten, at
lærere og pædagoger opsøger uddannelses-
søgende, der arbejder som vikarer, og fortæller
om de værdier og muligheder, uddannelserne
giver.

For de unge er til at indfange og fastholde,
hvis de får den rette information om uddan-
nelserne.

Deres forventninger er at få et arbejde, hvor
de kan gøre en forskel for andre. De vil gerne
have et job med en alsidig hverdag og udvik-
lingsmuligheder og en uddannelse, hvor sam-
arbejde og samvær står centralt. Derfor skal det
være tydeligt for kommende uddannelsessøgen-
de, at de to uddannelser og de to professioner
rummer netop de værdier. Det skal medvirke til

at gøre uddannelserne attraktive, på trods af at
mange mener, at professionerne har lav status,
og arbejdet har vanskelige vilkår.

Og måden at gøre uddannelserne attraktive på
er blandt andet ifølge rapporten ved, at forbin-
delsen mellem teori og praksis i læreruddannel-
sen skal gøres tydeligere i alle uddannelsens fag.
Der skal undervises i analyse af egen lærerrolle,
af praksissituationer og forskellige metoders
anvendelighed. Desuden skal forberedelsen til
skole-hjem-samarbejde styrkes.

I pædagoguddannelsen skal der tages højde for
den store spredning i studerendes baggrund og
alder, sådan at ligestillede får mulighed for at
samarbejde. Uddannelsen skal bl.a. fokusere på
temaer knyttet til ledelse, kommunikation og
samarbejde.

Læs mere: www.ucc.dk

Laila Jensen, 32 år

Fra webredaktør hos MidtVest Bredbånd i Holstebro til webkonsulent i Kommunikationsafdelingen på Herlev Hospital.

Karriere:

2002-2006 Informationskonsulent hos Sonofon Aalborg. 2003-2006 Undervisningsassistent på kommunikationsstudiet på Aalborg Universitet.

Uddannelse:

Cand.mag. i dansk og kommunikation fra Aalborg Universitet.

Hvorfor har du valgt at skifte job?

Der er flere faktorer. Dels handler det om et ønske om brancheskift. Jeg har arbejdet i telebranchen, og der er grænser for, hvor mange andre teleselskaber jeg har lyst til at arbejde

for. Dels bunder jobskiftet også i et ønske om, at ens arbejde tjener et større formål. Det lyder meget idealistisk, og det er det faktisk også. Når man arbejder med kommunikation på hospitalet, så kan jeg jo se, at mit arbejde kan gøre det bedre for patienterne via hjemmesiden. Jo bedre vi har klædt dem på inden besøget, jo bedre og mere kvalificeret dialog kan det resultere i med lægen. På det helt store plan kan man sige, at hvis man får folk hurtigere igennem ved samtalerne, så løser det et større problem i sidste ende. Jeg plejer at sige med et smil, at selve operationen kan jeg nok ikke gøre noget ved, men ellers kan man jo gøre meget med kommunikation.

Har geografien spillet ind på din beslutning?

Jeg havde et fedt job i Jylland, men jeg kunne godt se, at hvis jeg skulle blive i den region, så var der ikke så mange stillinger på det niveau. Der er stadig lidt mørkt i Vestjylland.

Hvordan har du oplevet at flytte til en anden del af landet?

Kulturdelen har ikke ramt mig i så høj grad, men i min afdeling er der faktisk både en tysker, bornholmer og flere sjællændere og jyder.

Hvordan har det været at gå fra en privat til en offentlig arbejdsplads?

Det har ikke virket som et særligt skift fra en privat til en offentlig arbejdsplads. Der er selvfølgelig nogle formelle ting med overenskomsten, som jeg lige skal sætte mig ind i. Det, som er den største forskel, er skiftet fra en lille til en stor arbejdsplads. Der er mere muskelkraft i ressourcemængden, så man som medarbejder kan komme med og bidrage til nogle mere spændende projekter.

Hvad har du glædet dig mest til ved det nye job?

Jeg har glædet mig til at være et sted, hvor også ledelsen er interesseret i webkommunikation. Hospitalet er meget visionært og tænker på, hvordan vi kan bruge de moderne online-kommunikationsformer til at forbedre vores kommunikation med omverdenen. På den måde er det jo fantastisk at komme til et sted, hvor man prioriterer lige præcis det, jeg selv brænder for.

Hvorfor søgte du lige denne stilling?

Jeg var egentlig tilfreds med mit tidligere job, men denne stilling havde rigtig mange spændende arbejdsopgaver. Det var især arbejdet med projektledelse, der trak min opmærksomhed, for det har jeg også beskæftiget mig med før. Det er også spændende at komme til at arbejde med over 100 decentrale redaktører. Det er jo en udfordring, og det emmer simpelthen af spændende arbejde. Så alt i alt var det et rigtig godt stillingsopslag, som talte til mig.

Hvad er dit umiddelbare succeskriterium?

Jeg brænder for at bruge kommunikation og at lave en professionel kommunikationsindsats, der er med til at bidrage positivt til virksomheden. Jeg tror på, at vi kan flytte noget ved hjælp af kommunikation. Det er min indre drivkraft at flytte en virksomhed og bidrage til dens resultater på en positiv måde. Det håber jeg og regner med at få indfriet her.

mrm

jobsektion

Stillinger

Forbered dig, inden du går til jobsamtale og siger ja til dit nye job

Løn og ansættelsesvilkår kan være meget forskellige fra område til område og fra stilling til stilling. Kontakt derfor altid DM

for at få råd og vejledning, inden du går til jobsamtale, og inden du siger ja til jobbet.

Husk også, at DM tilbyder karriererådgivning og feedback på ansøgning og CV.

Find råd, vejledning, lønstatistikker, kontaktoplysninger og meget mere på DM's hjemmeside www.dm.dk.

Foto: STEFAN KAI NIELSEN

SORTERET MAGASINPOST ID-nr. 41032:

Al henvendelse; DM, magisterbladet@dm.dk, Tlf: 38 15 66 00

 FORSKNINGSBASERET EFTERUDDANNELSE
- INTENSIVE SOMMERSKOLEKURSER

SOMMERSKOLE 2009

2009 UDBYDES 5-DAGES KURSER INDEN FOR FØLGENDE TEMAER:

- FINANSIERING OG ØKONOMI
- MENNESKER OG ORGANISATION
- MARKEDSFØRING, SALG OG INDKØB
- IT OG VIDENSHÅNDTERING
- INNOVATION OG STRATEGI
- VIDENDELING, INNOVATION OG LEDELSE

AFVIKLES I UGE 33 - DEN 10. - 14. AUGUST OG UGE 34 - DEN 17. - 21. AUGUST.

BESTIL BROCHUREN OG LÆS MERE PÅ WWW.SOMMERSKOLE.DK ELLER KONTAKT SOMMERSKOLESEKRETARIATET TLF. 3815 2051

Copenhagen Business School
HANDELSHØJSKOLENS EFTERUDDANNELSESCENTER